БУГУН МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРГА САЙЛОВ КУНИ

КОММУНИСТЛАР БИЛАН ПАРТИЯСИЗЛАР ХАЛҚ БЛОКИНИНГ КАНДИДАТЛАРИ УЧУН ЯКДИЛ БЎЛИБ ОВОЗ БЕРАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 46 (1824) | 5 март, якшанба, 1961 йил | Баҳоси 2 тийин

П. Шестаков ишлаган расм.

СОВЕТ ДЕМОКРАТИЯСИ БАЙРОҒИ ОСТИДА

Бугун республикамизда давлат ҳокимияти органлари — меҳнаткашлар депутатларининг маҳаллий Советларига сайлов ўтказилади. Сайловчилар шоди-ҳуррамлик билан сайлов участкаларига борадилар ва область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ҳамда овул Советлари депутатлигига кўрсатилган халқимизнинг энг яхши ўғил-қизлари — коммунистлар билан партиясизлар блокининг кандидатлари учун овоз бериб, ўзларининг буюк гражданлик бурчларини адо этадилар.

Шу нарса қувончлики, бу сафарги сайловлар ўзгача бир вазиятда, яъни мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари каби республикамиз ва областимиз меҳнаткашлари ҳам Коммунистик партия XXI съездининг тарихий қарорларини, коммунизм муҳташам биносининг улуғвор проекти — етти йиллик план топшириқларини амалга ошириш йўлида ҳормай-толмай кураш олиб бораётган ва ажойиб муваффақиятларга эришаётган бир даврда ўтмоқда.

Ҳозирги шодиёна кунларнинг ўзига хос хусусияти яна шундаки, у совет халқи КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларини ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Пленумда сўзлаган доно нутқини дилга жо қилиб, Пленумнинг партиямиз XXII съездини чақириш ҳақидаги қароридан беҳад руҳланиб, бутун экономикамизни, шу жумладан социалистик қишлоқ хўжалигини янада кескин равишда ривожлантириш учун курашга қатъий бел боғлаган ажойиб даврга, омманинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати мисли кўрилмаган даражада барқ урган пайтга тўғри келди.

Областимиз саноатчилари, қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Пленум қарорларига жавобан етти йилликнинг учинчи йили топшириқларини ошириб бажариш мақсадида КПСС XXII съезди шарафига умумхалқ социалистик мусобақасини кенг авж олдириб юбордилар. Улар ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олдилар. Саноатчилар ишлаб чиқаришни ҳар тарафлама юксалтириш, саноат маҳсулотлари мўл-кўллигини таъминлаш ҳақида партия ва халққа катта ваъда бердилар. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари эса бу йил она-Ватанга областимиз бўйича 500 минг тонна «оқ олтин» ўтган йилдагига нисбатан анча кўп гўшт, сут, жун, пилла, луб экинлари пояси, сабзавот, картошка, мева ва узум ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришга қарор қилдилар.

Областимиз меҳнаткашлари маҳаллий Советларга сайлов кунини меҳнатда янги ғалабалар билан кутиб олмоқдалар. Халқ Советларининг сайлови шарафига нечун янги гуҳфалар тайёрламасин. Ахир Советлар, уларнинг кўп сонли органлари ва депутатлари халқ бахт-саодатини кўзлаб хўжалик ва маданий қурилишни юксалтириш, шаҳар ва қишлоқларимизни обод қилиш йўлида зўр ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни тобора яхшилаш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар.

Меҳнаткашлар депутатлари Советлари чинакам халқ ҳокимияти органларидир. Уни халқнинг ўзи сайлайди ва идора этади. Советлар, уларнинг барча депутатлари ўз фаолиятлари ҳақида халқ олдида ҳисоб берадилар. Ўзларининг келгуси ишларида меҳнаткашлар томонидан киритилган таклифлар, билдирилган истак ва мулоҳазаларга амал қиладилар.

Областимиз меҳнаткашлари бугун сайлов участкаларига бориб, ўзларининг СССР Конституциясида олтин ҳарфлар билан ёзиб қўйилган сайлаш ва сайланиш ҳуқуқларидан қувона-қувона фойдаланган ҳолда коммунистлар билан партиясизлар блокининг кандидатлари учун овоз берар эканлар, бу билан нурли келажак — коммунистик жамият қуриш программасининг ижодкори, давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитетидан халқ бахт-саодатининг буюк ғамхўри, тинчлик учун толмас курашчи ўртоқ Н. С. Хрушчевдан чексиз миннатдор эканликларини зўр ифтихор билан изҳор қиладилар.

Ҳа, улар сайлов қутилари ёнига бориб, бюллетень ташлар эканлар, қора ўтмишни, эркинлик ва инсоний ҳуқуқлар нималигини билмаган ота-боболаримизнинг ҳаётини кўз олдларига келтирадилар. Ҳозир ҳам капиталистик дунёда Африка, Осиё ва Латин Америкасидаги мустамлака ҳамда қарам мамлакатларда ҳар қандай эркинлик ва инсоний ҳуқуқлардан, ўз фикрини, истак-орзусини ва мурод-мақсадини очиқ изҳор этиш ҳуқуқидан маҳрум этилган мазлум халқларнинг аянчли аҳволини назарларидан ўтказадилар. Шунда улар олам-олам бахт берган, кишининг барча эркинлик ва инсоний ҳуқуқларини тўла тиклаган, коммунизмнинг нурли чўққиси томон комил ишонч билан бошлаб бораётган улуғ Коммунистик партиядан, Совет ҳокимиятидан умрбод миннатдор эканликларини яна бир карра изҳор этадилар.

Маҳаллий Советларга ўтказиладиган бугунги сайловлар социалистик демократиянинг буюк ҳаётбахш кучини, партия билан халқ ҳамнафас эканлигини, уларнинг монолит бирлиги ҳар қачонгидан ҳам мустаҳкамланганлигини яна бир карра намойиш қилиб кўрсатади. Ана шу тантанали, ўзгача гашт ва фусунга эга бўлган баҳор тонгида областимиз меҳнаткашлари улуғ социалистик Ватанимиз янада гуллаб-яшнасин, социалистик экономикамиз, фан ва маданиятимиз тағин ҳам равнақ топсин, халқимиз бундан ҳам бахтли-саодатли бўлсин бутун дунёда барқарор тинчлик бўлсин, деган олижаноб истак ва ҳис-туйғулар билан коммунизм ишига, партия ва халққа содиқ бўлган, унга оғишмай хизмат қиладиган, ҳамманинг ишонч ва ҳурматига сазовор бўлган ўз фарзандлари — коммунистлар билан партиясизлар блокининг кандидатларига овоз берадилар.

Шубҳасиз, меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг сайлови ҳар сафаргидек бу гал ҳам катта умумхалқ байрамига айланади.

Байрамингиз муборак бўлсин сайловчи ўртоқлар!

Ҳамма сайловга!

Абхазия меҳнаткашларига табрик

МОСКВА, 3 март. (ТАСС). Абхазияда Совет ҳокимияти ўрнатилганига 40 йил тўлиши муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Грузия КП Абхазия область комитетига, Абхазия АССР Олий Совети Президиумига ва Абхазия АССР Министрлар Советига табрик юбордилар.

Табрикда, жумладан, бундай дейилади: ўтган қирқ йил ичида Абхазия меҳнаткашлари Грузиядаги бошқа халқлар билан мустаҳкам жипсликда, мамлакатимиздаги ҳамма халқларнинг қардошларча ёрдами билан чуқур социал-иқтисодий ўзгартишларни амалга оширдилар, халқ хўжалигини, фан ва маданиятни ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришдилар.

Табрикда Абхазия Республикаси ўз халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантириш учун битмас-туганмас имкониятларга эга, деб таъкидланади ва Абхазия меҳнаткашлари қўйилган вазифаларни шараф билан бажарадилар, етти йиллик планни бажаришда янгидан-янги муваффақиятларга эришадилар, деб қаттиқ ишонч билдирилади.

КАТТА БАХТ

Мен совет муассасаларида узоқ йиллар давомида ишладим. Эндиликда ёшим кексайгани сабабли ўғил-қизларим ва набираларимнинг ҳузурини кўриб, дам олаётирман. Давлатимиз кўп йиллик хизматимни назарга олиб, менга пенсия тайинлади. Мана, бир неча йилдирки, роҳат-фароғатда яшамоқдаман.

Партия ва ҳукуматимизнинг биз кексалар ҳақида қилаётган ғамхўрликларини, айниқса, мана шу улуғ айём кезларида ҳар қачонгидан кўпроқ ва яхшироқ ҳис этаётирман, чексиз қувонмоқдаман.

Қувонмай бўладими. Ишга яроқсиз кекса бўлсам-у, ҳеч нимадан камчилик тортмасам, мен ва бола-чақам бошқалар каби фаровон ҳаёт кечиришимиз учун ҳамма шароитлар яратиб берилган бўлса. Бу — катта бахт!

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар ва Октябрь район Советлари, уларнинг органлари ҳамда депутатлари биз пенсионерларнинг моддий ва маданий-маиший аҳволимизни яхшилашга жуда катта эътибор бериб келмоқдалар. Ўйлайманки, сайловдан кейин уларнинг фаолияти тағин ҳам кучаяди, меҳнаткашлар ҳақида янада яхшироқ ғамхўрлик қиладилар. Чунки биз сайловчилар шаҳар ва район Советлари депутатлигига меҳнаткашлар ҳақида кўпроқ ғамхўрлик қиладиган, биз кексаларга меҳрибон, партия ва халқ ишига содиқ бўлган кишиларни кандидат қилиб кўрсатдик.

Бугун мен барча сайловчилар қатори сайлов участкасига бораман ва депутатликка муносиб кишиларимиз учун овоз бераман.

М. УБАЙДУЛЛАЕВ,

шахсий пенсионер.

МЕНИНГ ҚУВОНЧИМ

Етти йилликнинг учинчи йили баҳори тарихий ва қувончли воқеаларга бой бўлди. Яқиндагина партиямиз Марказий Комитетининг январь Пленуми бўлиб ўтди. Пленум барча совет кишиларининг юрагини қувончга тўлдирган қарор қабул қилди. Шу йил октябрь ойида жонажон партиямизнинг XXII съезди чақириладиган бўлди.

Заводимиз коллективи съезд шарафига социалистик мусобақани тобора кенг қизитмоқда. Бу соҳадаги куч-ғайрат сайлов арафасида янада оширилди. Сайлов шарафига 1961 йилнинг дастлабки икки ойлик плани ошириб адо этилди.

Ана шу катта ғалаба — сайловга қилинган муносиб тортиққа ёш сайловчи сифатида мен ҳам ўз ҳиссамни қўшганлигим билан бахтиёрман.

Мана шу илк баҳорнинг сайлов тонги менинг ҳаётимда унутилмас хотира бўлиб қолади. Чунки мен биринчи марта сайловда иштирок этиб, овоз бераётирман.

М. ЮСУФХЎЖАЕВ,

«Ташавтомаш» заводининг ишчиси.

ДЕПУТАТ — ХАЛҚ ФАРЗАНДИ

Кеча эрталаб ишга кетаётганимда трамвайда рўпарама-рўпара ўтириб кетаётган икки қариянинг нашъали суҳбатининг шоҳиди бўлдим. Улар суҳбатининг мавзуи ҳам, мазмуни ҳам ён-атрофдагиларнинг диққат-эътиборини тортди.

Гап Кўкчадан бошланди. Трамвайда келаётган чоллардан бири Кўкча дарвоза яқинида, ўнг қўл томонда қаторасига расамади билан солинган икки қаватли биноларга завқ билан қараб қолди.

— Абдураим, — гап бошлади у қаршисидаги ҳамроҳига, — шу тўртта катта иморатни ҳаш-паш дегунча битказиб олишди-а? Замонасига яраша деганларидек, ҳозирги вақтда иморат қуриш ҳам чўт бўлмай қолди.

— Нимасини айтасиз, — деди иккинчи чол. — Новвада бир қариндошим бор эди, икки йилдан бери ўшаникига борганим йўқ эди, туннов куни қизини чиқараётган экан тўйга тайинлаб айтиб кетди. Бордим. Қариндошимникига минг марта борган бўлсам ҳам бу сафар унинг уйини зўрға топдим. У ерларни аранг танийдиган бўлиб қолибди. Ҳаммаёқ участка, катта-катта иморат бўлиб кетибди. Кўчаларини айтмайсизми, ҳаммаси бири-бирига ўхшайди. Нарида битта кўчаси бор экан, эни 106 метр эмиш, ундан юқорида яна 86 метрлик тик кўча ўтармиш. У кўчалар Текстилдан Кўктераккача борармиш. Ҳозир ўша Муқимий, Сталинград кўчаларининг талай қисми очилиб, текисланибди.

— Сиз айтаётган жойингизни Оқтепа массиви дейишади, — уқтира кетди ҳамроҳи. — Бу массив деганлари Чилонзор билан Самарқанд дарвозанинг оралиғидаги катта жой. Бу жойда ками 20 маҳалла бор. Нафсиламрини айтганда Тошкентда мана шу жой нооободроқ бўлиб ётувди. У томонда яхшиси болахоналик уй эди-да. Қолганлари лой томлик эски уйлар, катта-кичик боғлар, қадимий қинғир-қийшиқ кўчалар... Мана энди ўшаларнинг ўрнида янгитдан, замонавий уй-жойлар, мактаб, шифохона, ҳаммом ва магазинлар, тўғри ва кенг кўчалар барпо қилинаяпти.

Битта бу ерда эмас, шаҳарнинг кўп жойида, айниқса Чилонзорда, Гидр томонда, Чиғатой Оқтепаси ва Шопайзиқулоқ томонларда шунақа қурилишлар авж олиб кетган. Менинг бир қўшним бор, ёш жувон — инженер. Ўша иморатларнинг лойиҳасини тайёрлайдиган жойда ишлайди. Унинг айтишига қараганда, бу йил Тошкентда бултургига қараганда қарийб икки баравар кўп уй қурилармиш. 1965 йилгача 3 миллион квадрат-метрга яқин уй қурилади, дейди.

— Қаранг-а, битта лой томнинг уйини тиккайтиргунча она сутимиз оғзимиздан келарди, — деди ҳамсуҳбати, — энди бўлса симдек текис, оқланган сирланган уйларни текинга қуриб бераётир, давлатимиз яшасин-эй. Бир қўшним бор эди. Илгариги уйида уч ўғил, икки қиз ва бир неча набиралари билан тиқилишиб қолишган эди. Заводда ишлайдиган катта ўғли Холмуродга янги қурилган уч қаватли уйдан квартира беришибди. Ётоқхонаси, ошхонаси, меҳмон-излом кутадиган жойи, бола-чақа билан ўтирадиган хонаси алоҳида-алоҳида экан. Ванна, душлари ҳам бор. Хоналари газ билан иситиларкан, овқатни ҳам газ ёқиб пиширишаркан. Қаранг, бир ишчига шунча эътибор, шунча ғамхўрлик. Бунақалар сон минг десангиз-чи.

— Шунинг учун ҳам халқнинг давлатга меҳр-оқибати, эътиқоди ошиб кетган, одамларнинг турмушни яхшилашга орзу-ҳаваси ўсиб кетган-да. Қимирлаган жон борки, ҳаммаси уй тузатиш, безаш, гулзор қилиш, мева ўстириш, кўча ва ариқларни тозалаш ҳаракатида. Ҳамма ҳам уйим, жойим, йўлим, шаҳарим файзли бўлсин, кўрганнинг кўзи қувонсин дейди. Шу кунларда кўчага чиқсам мева кўчат, гул кўчат кўтарганларни кўп кўраман. «Балли, кўчатинг тутсин, ҳосили сероб бўлсин» деб қўяман ичимда.

— Хонадонлардан ташқари шаҳар, район ижроқомлари ободончиликка қанчадан-қанча пул-маблағ, куч сарфлаяпти. Шаҳарда уй-жой, мактаб, институт, шифохона, томошахона, боғча, ясли, ошхона, чойхона ва шунга ўхшашларни қуриш, хиёбонлар барпо этиш, ёдгорликларни тиклаш ва асраш, шаҳарни тўла электрлаштириш, водопровод ва газ ўтказиш — шуларнинг ҳаммаси шаҳар ва район ижроқомларининг доимий иши. Ижроком аъзолари ҳам, депутатлар ҳам ҳамиша мана шу масалалар тўғрисида бош қотирадилар, кўп вақтларини шу ишларга берадилар. Улар ҳар ишнинг маслаҳатини пиширадилар, режасини тузадилар ва амалга оширишда бош-қош бўладилар.

— Ахир ўша депутатлар сиз билан менга ўхшаган оддий фуқаронинг ўғил-қизлари-да, ошнам, — деди Абдураим ота ҳамроҳига. — Шундай бўлгандан кейин меҳнаткаш меҳнаткашга котишмай нима қилсин, халқ ҳурматлаб депутат, яъни иш боши ва халқ дасёри қилиб сайлагандан кейин халққа сидқидилдан хизмат қилади-да. Сайлаётган депутатларимиз эл-юрт ўртасида обрў-эътибор қозонган, бировларга яхшилик қилиш йўлида ҳормай-толмай ишлайдиган кишилар...

Трамвайдан тушиб ишхона томон юрар эканман, Абдураим отанинг «Депутат — ўз фарзандимиз, халқ хизматкори ва хайрли ишларга бош бўладиган киши» деган сўзлари анча вақт қулоғимдан нари кетмади.

З. ИСРОИЛОВ.

Социалистик қишлоқ хўжалигимизнинг равнақи учун

Бригадамиз аъзолари сайловга муносиб совға билан келдилар. Ҳамма еримиз кузда сифатли шудгор қилиб қўйилган эди. Биз қиш кунларида ҳам тиним билмадик. Ҳаммамиз ҳамжиҳат бўлиб меҳнат қилиб, зарур тадбирларни амалга оширдик. Ҳар гектар еримизга 8—10 тоннадан ҳисоблаб ўғит жамғармоқдамиз. Суғориш тармоқлари ҳам мавсумга тахт қилиб қўйилди. Ихтиёримиздаги техникани сифатли ремонт қилаётирмиз.

Ўтган йили бригадамизда ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил олинди. КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қароридан руҳланган бригадамиз аъзолари бу йил янги ютуқларни қўлга киритишга аҳд қилдилар. Яқинда бўлиб ўтган йиғилишимизда бу йил ҳар гектар ернинг ҳосилдорлигини 7 центнер оширишга аҳд қилдик.

Бироқ шуни айтиш керакки, ўтган йили колхозимизда план бажарилмади. Бу йил колхозимиз пахтакорлари ўтган йилги доғни ювиб ташлаш учун астойдил ҳаракат қилиб, экишга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу йил колхозимизда асосий майдонларга чигит квадрат-уялаб экилади ва ана шу ерларнинг пахтаси машинада терилади.

Мана, бугун сайлов қутилари ёнига борар эканмиз, халқимизнинг энг яхши фарзандлари учун, социалистик қишлоқ хўжалигимизни кескин равишда ривожлантириш йўлида ҳормай-толмай кураш олиб борадиган кишилар учун, бахтимиз учун қувона-қувона овоз берамиз.

Бизнинг меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети депутатлигига кўрсатган кандидатларимиз орасида «Полярная звезда» колхозининг механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Азим Эрматов, Киров номли совхозининг ёш механик-ҳайдовчиси Райҳония Боқиева, Свердлов номли колхоз аъзоси Салима Мамашева ва бошқа ўртоқлар бор. Район ва қишлоқ Советлари депутатлигига кўрсатилган кандидатлар ҳам синалган, обрўли кишилардир. Биз коммунистлар билан партиясизлар блокининг ана шу кандидатлари учун якдил бўлиб овоз берамиз.

М. ҚУЛМЕНОВ,

Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхознинг бригада бошлиғи.

Ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВ Курганга келди

КУРГАН, 4 март. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев Курган областига Ленин ордени топширмоқ учун бугун Курганга келди.

КПСС Марказий Комитети РСФСР бюроси раисининг ўринбосари Г. И. Воронов ва РСФСР Министрлар Советининг Раиси Д. С. Полянский ҳам Н. С. Хрушчев билан бирргаликда бу ерга келдилар.

Курган областига Ленин ордени топширилди

КУРГАН, 4 март. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев бугун КПСС область комитети ва меҳнаткашлар депутатлари область Советининг тантанали мажлисида Курган областининг вакилларига Ленин ордени топширди. Область қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги муваффақиятлари учун Ленин ордени билан мукофотланган.

А. Н. КОСИГИН Ҳиндистондан Ватанига жўнаб кетди

ДЕҲЛИ, 4 март. (ТАСС). Ҳиндистон бош министри Жавоҳарлал Нерунинг таклифига биноан Ҳиндистонга келган СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. Н. Косигин ва унинг ҳамроҳлари бу ерда 12 кун меҳмон бўлганларидан кейин бугун Деҳлидан Ватанга жўнаб кетдилар.

Деҳли аэродромида совет меҳмони тантанали вазиятда узатиб қолинди.

Ўртоқ А. Н. КОСИГИН Тошкентда

СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. Н. Косигин рафиқаси билан Деҳлидан Москвага қайтаётганида 4 мартда Ўзбекистон пойтахтига келди.

Ўртоқ А. Н. Косигин Ҳиндистон Республикаси бош министри Жавоҳарлал Нерунинг таклифига биноан Ҳиндистонда меҳмон бўлди. Ўртоқ А. Н. Косигин билан бирга унинг ҳамроҳлари — СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитетининг Раиси С. А. Скачков, СССР Госпланн раисининг ўринбосари П. С. Иванов, СССР Фанлар академияси Экономика институтининг директори К. Н. Плотников ҳам келдилар.

Тошкент аэродромида ўртоқ А. Н. Косигинни ва унинг ҳамроҳларини Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бюро аъзолари М. А. Абдураззоқов, О. А. Алимов, Г. А. Габриельянц, Г. Ф. Наймушин, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ф. Е. Титов И. И. Федюнинский, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бюро аъзолигига кандидатлар И. П. Бурмистров, Қ. М. Муртазоев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов, республика Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. В. Бабков, Ўзбекистон министрлари, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари, жамоатчилик ва матбуот вакиллари кутиб олдилар.

Ўртоқ А. Н. Косигин ва унинг ҳамроҳлари Тошкентда бироз вақт бўлганларидан кейин Москвага жўнаб кетдилар. (ЎзТАГ).

Бекобод сайлов арафасида

Телефонисткага қойилмиз. Кўз очиб-юмгунча бизни кечаси Бекобод шаҳри билан боғлади-қўйди.

— Алло, ким бу?

— Шаҳар сайлов комиссияси раисининг ўринбосари...

— Салом, ўртоқ Ҳатамов.

— Салом. Хўш, хизмат?

— Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари сайлови қандай тайёргарлик билан кутиб олинаётганлигини билмоқчи эдик.

— Жуда соз. Сайловга ташкилий-техника жиҳатидан яхши тайёргарлик кўрилди. Ишни сайлов участкалари биносини жиҳозлашдан бошладик. Ҳар бир сайлов участкаси ҳузурида сайловга тайёргарлик кўрилабошлаган дастлабки кунданоқ агитпунктлар ташкил этилди ва сайловолди сиёсий агитацияси кенг кўламда олиб борилди. Бу ишга омма ўртасида сиёсий агитация олиб боришда кўп йиллик тажрибага эга бўлган кишилар жалб этилди. 400 дан ортиқ агитатор сайловчилар ўртасида сиёсий агитация олиб борди.

Айни вақтда шаҳарда яшовчи барча сайловчилар тўла рўйхатга олинди. Ҳар бир сайлов участкаси территориясидаги сайловчиларнинг рўйхати алфавит тартибида ёзилиб, сайлов участкалари биносига белгиланган муддатда осиб қўйилди.

— Область ва шаҳар Советлари депутатлигига кандидати кўрсатилган кишилар ҳақида бир-икки оғиз гапириб берсангиз.

— Шаҳар меҳнаткашларининг ишда илғор, кишилар ҳақида ғамхўрлик қиладиган, партия ва халққа содиқ ўғил-қизлари депутатликка кандидат қилиб кўрсатилган. Улар орасида Ўзбекистон металлургия заводи мартен цехининг илғор пўлат эритувчиси Баннон Мирзаматов, цемент комбинати трубошифер цехининг ишчиси Баҳмал Ҳайдарова, темир-бетон заводининг электриги Галина Чайкинова, шаҳар босмахонасининг ҳарф терувчиси Шамси Камарова ва бошқа ўртоқлар бор. Ўртоқ Мирзаматов ҳам, ўртоқ Ҳайдарова ҳам, бошқа кандидатлар ҳам ўз коллективлари ўртасида етти йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун курашнинг, КПСС XXII съезди шарафига давом этаётган социалистик мусобақанинг ташуббускорлари, ҳақиқий йўлчи юлдузлар ҳисобланадилар.

Шаҳарда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область ва шаҳар Советларига сайлов ўтказиш юзасидан 14 та сайлов участкаси ташкил қилинган эди. Бундан бир неча кун илгари овоз бериш хоналари, бюллетень ташланадиган яшиклар тахт қилиб қўйилди. Бюллетенлар белгиланган муддатда келтирилди.

— Сайловчиларнинг руҳи қандай?

— Сайловчи ота-оналаримиз, опа-сингилларимиз ва ака-укаларимиз учун қўлимиздан келган ёрдамни аямадик. Бугун шаҳар кўчалари ва хонадонларида зўр тантана. Шаҳар байрам либосида. Ҳамманинг қалбида севинч. Сайловчилар тонг отишини сабрсизлик билан кутиб, ўзларининг асл фарзандлари-коммунистлар билан партиясизлар блокининг кандидатлари учун овоз беришга шошилишаяпти.

Б. ЭРҚОРОВ.

БАРВАҚТ ҚИЛИНГАН ҲАРАКАТ—ҲОСИЛГА БЕРАР БАРАКАТ

☆ ☆ ☆

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Сийқа йўлдан

Пискент район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Иноғом Юнусов ҳузуридамиз. У кўкламги экишга тайёргарлик анча уюшқоқлик билан бораётгани ҳақида бамайлихотир гапирарди. Чигит экишга мўлжалланган ерлар батамом шудгор қилиб қўйилган. Ариқ-зовурларни тозалаш плани ошириб бажарилган. Тракторлар ва сеялкалар ремонти тугалланай деб қолди. Механизатор кадрларни ўқитиш намунали йўлга қўйилган ва ҳоказо.

Хуллас, ана шу гапларга амал қилинадиган бўлса, районда бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштиришни таъминлаш соҳасида ҳозирнинг ўзидаёқ кўзга кўринарли анчагина ишлар қилинган. Бундай бўлиши яхши, албатта. Бироқ жойларга чиқиб, кўкламги тайёргарлик ишлари билан танишилганида ҳақиқий аҳвол мутлақо бошқача бўлиб чиқди.

Аввало ўтган йилнинг якунларига бир назар ташлайлик. Райондаги айрим илғор бригадалар об-ҳаво ноқулай келганига қарамай, пахтадан юқори ҳосил олишга эришдилар.

Лекин район партия комитети, совхоз ва колхозларнинг партия ташкилотлари социалистик мусобақани кенг авж олдириш, пахтачиликда прогрессив методлардан фойдаланиш ва илғорлар тажрибасини оммалаштиришга етарли аҳамият бермаганликлари туфайли ўтган йили хўжаликларда умуман ҳосил кескин камайиб кетди. 1959 йили район бўйича гектаридан ўртача 20,8 центнер ҳосил олинган бўлса, ўтган йили 17,8 центнерданга тўғри келди. Бир йил ичида Сталин номли колхоз ҳосилдорликни гектарига 10 центнердан, Ворошилов номли колхоз 7,1 центнерданга камайтириб юборди. Илгари 30—35 центнердан ҳосил олиниб келган 87 бригаданинг 5 тасида 10—12 центнердан, 11 тасида 15 центнердан пахта етиштирилди.

Район партия комитети ўтган йили пахтадан мўл ҳосил етиштириш юзасидан кўпгина тадбирлар белгилаган ва сон-саноқсиз қарорлар қабул қилган бўлса ҳам уларнинг бажарилишини таъминлашда етарли ташкилотчилик қилмади, совхоз, колхозларнинг раҳбарларига нисбатан талабчанликни кучайтирмади. Бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятларини ошириш ва меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни ҳозирги юксак талаблар даражасига кўтариш билан чинакамига шуғулланмади. Натижада ўтган йили олинган мажбурият у ёқда турсин, ҳатто пахта тайёрлаш плани ҳам бажарилмай қолди.

Район раҳбарларининг жойлардаги ҳақиқий аҳволдан яхши хабардор эмасликлари ҳам ишнинг муваффақиятига салбий таъсир кўрсатмоқда. Бу ўринда биргина мисолни кўрсатиб ўтишнинг ўзи кифоя. Жумладан, райком секретари ўртоқ Юнусов Ворошилов номли колхоз партия ташкилотининг ўтган йил охирида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида сўзга чиқиб, шу колхоз эришган ютуқлар ҳақида кўп гапирди. Ҳатто чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда давлат планларини ошириб бажаришда бошланғич партия ташкилотининг хизмати катта эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтди. Ҳолбуки, бу ерда пахтачилик билан бир қаторда, чорвачилик билан ҳам юзаки шуғулланилмоқда. Давлатга дон ва чорвачилик маҳсулотлари топшириш плани четдан маҳсулот сотиб олиш ҳисобига бажарилган. Масалан, бозордан 45 қорамол сотиб олиниб, гўшт мажбуриятига тўланган. Бундан колхоз 75 минг сўм зарар кўрган. Бозор баҳосида сотиб олинган 79 тонна буғдой ғалла мажбуриятига, сариқ ёғ сут ҳисобига топширилган. Бундай хунук фактлар бошқа колхозларда ҳам бор. Агар район раҳбарлари қишлоқ хўжалик экономикаси билан чуқур шуғулланганларида бу хилдаги кўзбўямачилик фактларига йўл қўйилмаган бўлур эди.

Ўтган йили йўл қўйилган жиддий хатолар бу йил ҳам такрорланаяпти. Янги ерларни ўзлаштириш ва бошқа ички имкониятларни қидириб топиб, улардан фойдаланиш соҳасида ҳали кўзга кўринарли иш қилинаётгани йўқ. Бу йил 1617 гектар янги ер ўзлаштирилиши керак. Ҳозиргача эса шундан бор-йўғи 340 гектаргина ўзлаштирилди.

Бу йил намгарчилик кам бўлганлиги ҳисобга олиниб, 2750 гектар ерга запас сув бериш мўлжалланган эди. Амалда бу топшириқ тўла бажарилмади. Шу маҳалгача атиги 950 гектар ерга запас сув берилди, холос.

Ер текислаш, ариқ-зовурларни тозалаш, далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ҳам кўнгилдагидек эмас. Ўғит ташишда от-аравалардан тўлиқ фойдаланилмаяпти. Талайгина бригадаларда бу иш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Шу туфайли район бўйича гўнг чиқариш плани эндигина 45 процент бажарилди. Тракторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарининг ремонти ҳам пайсалга солинмоқда. Районда ёшлардан, айниқса хотин-қизлардан механизатор кадрлар тайёрлашга етарли эътибор берилмаётир.

Район партия комитетининг бюроси кадрлар танлаш ва уларни тарбиялашда юзакичиликка йўл қўймоқда. Шунинг учун ҳам кўпгина кадрлар бир йилнинг ўзидаёқ уч-тўрт марта алмаштирилмоқда. Буни «Пискент» совхози мисолида яққол кўриш мумкин. Бу хўжаликда салкам бир ярим йил ичида партия комитети секретари уч марта ўзгартирилди. 11 бригадир вазифасидан бўшатилди ёки бошқа ишларга кўчирилди.

Шу йил январь ойида райком бюроси Сталин номли колхоз кадрларининг составини кўриб, бош табелчи Раҳматулла Сотимовни 4-бригадага, кекса деҳқон Абдусаид Ўрозбоевни эса 5-бригадага бошлиқ қилиб тасдиқлади. Лекин орадан бир ҳафта ўтар-ўтмас, яна райком бюроси уларнинг ўрнига бошқа кишиларни тасдиқлади. Район ижроия комитетининг собиқ раиси ўртоқ Тожи Худойбердиев Ворошилов номли колхоз раислигига тавсия этилди. Ўртоқ Худойбердиев колхоз ишлаб чиқаришига яхши раҳбарлик қилади, деб кутилган эди. Афсуски, бундай бўлиб чиқмади. Колхозда кўкламги экишга тайёргарлик ишлари ўлда-жўлда. Ер текислаш, суғориш шохобчаларини тозалаш ва далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш жуда секин бормоқда. Колхозда ҳисоб-китоб ишлари издан чиққан. Меҳнат интизоми бўшашиб кетган.

Район марказидаги ва колхоз қишлоқларидаги кўчалар ҳамда биноларнинг пештоқларида «Бу йил район бўйича 25 минг тонна пахта етиштирамиз!» деган шиорлар ва бошқа жанговар чақириқлар кўзга ташланади. Лекин бу чақириқлар амалий иш билан боғланмаганидан совхоз ва колхоз далаларида сафарбарлик ҳолати сезилмайди. Кўча ва чойхоналар бекорчилар билан тўла. Далада ишловчилар эса жуда озчиликни ташкил этади.

Одамлар билан ишлаш, меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб, уларни партиямиз Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини бажаришга тўла сафарбар этиш билан район партия комитети, унинг пропаганда ва агитация бўлими чинакамига шуғулланмаётир. Эҳтимол бу ишлар учун бевосита жавобгар бўлган райком пропаганда ва агитация бўлимининг мудири ўртоқ Солижон Воҳидовнинг кўп вақти колхозларда ўтаётгандир. Йўқ. Асло ундай эмас. У кўпинча конференциялар, пленумлар, йиғилишларнинг резолюция лойиҳасини тайёрлаш, докладлар ёзиш билан ўралишиб қолмоқда. Райком инструкторларидан Ноёб Қосимов ва Борис Цой ўртоқларнинг ҳам кўп вақти хилма-хил маълумотлар тўплаш билан ўтаётир.

Умуман олганда, Пискент районининг раҳбарлари ҳанузгача ўз ишларини январь Пленуми қарорлари асосида қайта қуриб олмаганлар. Улар сийқаси чиққан эскича ишлаш усулидан ҳамон воз кечганлари йўқ. Шундай кетилаверса, бу йилги қишлоқ хўжалик ишларининг натижаси нима бўлади?

Муборак ҒОЗИЕВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

☆

Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг ишчилари ўтган йили давлат пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажардилар. КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларидан руҳланган совхоз ишчилари бу йил давлатга 3500 гектар ернинг ҳар гектаридан 28 центнердан «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олдилар. Ҳозир совхозда кўклам экишига ҳамма нарса тахт қилинмоқда. Суратда: 1. Иккинчи бўлимнинг экипаж аъзолари амалий машғулот ўтказмоқдалар.

Қ. Розиқов фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ТУРСУНОЙЧИ ТУРСУНОЙ

Оққўрғон районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари Т. Қуроловани ўзларининг Турсунойи деб аташади. Ҳа, бу бежиз эмас, албатта. Т. Қуролова қаҳрамон қизнинг номини эшитиб, механизаторлик касбини эгаллашга аҳд қилди. У ўтган йили Вревский қишлоқ хўжалик техникумининг 6 ойлик механизаторлар тайёрлаш курсини битирди. Биринчи йили машинада 123 тонна пахта териб, эл хирмонига тўкди.

Турсуной изидан бораётган бу аёл 100 гектар ерни ажратиб олиб, ўзи сифатли шудгор қилиб қўйди.

Бу йил ёғингарчилик кам бўлганлиги учун ўз майдонини сифатли бороналаб, 250 килограммдан суперфосфат солди.

Т. Қуролованинг агрегати экиш кампаниясига тахт қилиб қўйилган. КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қароридан руҳланган ўртоқ Қуролова бу йил «ХВС-1,2» машинаси билан 250 тонна пахта териш учун астойдил бел боғлаган.

Х. АҲМЕДОВ.

Механизаторнинг янги мажбурияти

Алимбой акани совхоз устахонасида учратдик. У ўз бригадасига бириктилган техника воситаларининг сўнггисини қўлдан чиқариш олдида турибди. Ҳамкасблари Б. Алибеков, О. Йўлдошев, Я. Сатоев ва И. Тойлибоев ўртоқлар билан бирга ремонтдан чиқарилган моторни «ДТ-54» тракторига ўрнатишаяпти. Кучли мотор ўз жойига қўйилди. Винтлари мустаҳкамланди. Кимдир моторни юргизди. Унинг овози узоқларга тарқалди.

«Бўстонлиқ» боғдорчилик совхозининг 1-бўлимидагина эмас, районда ҳам Алимбой Қулматовни моҳир механизатор дейишади. У бошлиқ бўлган трактор-далачилик бригадаси ўтган хўжалик йилида катта муваффақиятларни қўлга киритди. 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 400 центнердан кўкпоя, 13 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан маккажўхори дони, 80 гектар бедадан 6950 тонна кўк беда ўриб олинди.

Алимбой аканинг бу йилги мажбурияти бошқача. КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорлари, ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Пленумдаги нутқи механизаторни янгича ишлаш, барча экинлардан мўл ҳосил етиштиришга руҳлантирди. Трактор-далачилик бригадасининг аъзолари бу йил 150 гектар ердаги маккажўхоридан 500 центнердан кўкпоя, 48 центнердан маккажўхори дони, 19 тоннадан беда ҳосили олиш учун қатъий бел боғладилар.

Ўртоқ А. Қулматов бригадаси техника ва қишлоқ хўжалик асбобларини барвақт, сифатли ремонт қилиб, кўкламга тахт қилиб қўйди.

Р. ҚУЧАРОВ,

Бўстонлиқ райони.

Кўклам ишлари қизғин

Ердан буғ кўтарилиб, деҳқоннинг юрагига ғулғула тушадиган пайт ҳам келди. Баҳорги сабзавот экиш ишлари бошланай деб қолди. Орджоникидзе районидаги Свердлов номли колхозда дала ишлари қизғин. Мавжуд техника тўла ремонтдан чиқарилиб, экишга шай қилиб қўйилган. «Политотдел» участкасидаги 460 гектар ер шудгорланиб, 80 процент ариқ-зовур қазилиб бўлди.

Далага 5 минг тонна маҳаллий ўғит чиқарилиб, гектарига 10 тоннадан гўнг солинади. Ҳозир 20 от-арава, 4 автомашина билан далага ўғит ташиш давом этмоқда.

КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларидан руҳланган колхозчилар бутун куч ва ғайратларини сарфлаб, партиямиз XXII съездини муносиб кутиб олиш учун курашмоқдалар.

И. РУСТАМОВ.

МЕҲНАТ АВЖИДА

Ўтган хўжалик йилини яхши якунлаган Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини чуқур ўрганиб, етти йилликнинг учинчи йилида 1250 гектар ернинг ҳар гектаридан 24,18 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олдилар.

Колхоз аъзолари шу кунларда кўкламги экиш кампаниясига тайёргарлик ишларини кучайтириб юбордилар. Улар ҳозиргача 23 минг кубометр ариқ-зовур тозалашди. 750 тонна минерал ўғитни давлат омборларидан ташиб олдилар. Далага 4500 тонна маҳаллий ўғит ташиб чиқариб, уни махсус гўнгхонада чиритмоқдалар.

Колхознинг ўртоқ Шодмон Раҳимов бошлиқ устахонасида иш айниқса қизитиб юборилган. М. Кенжаев, Тошматов, Тўраев каби тракторчиларнинг самарали меҳнати билан ҳозиргача 10 та ҳайдов, 35 та чопиқ трактори, 237 та зиг-заг борона ремонтдан чиқарилди.

Колхозда бошланган агрозоотехника ўқишига бригада, звено бошлиқлари, химизаторлар, бригада механиклари ва табельчилардан 28 киши жалб қилинган. Ўқувчилар орасида колхоз агрономи ўртоқ Элтой Исоқов агротехника масаласи, раис ўртоқ Миразиз Рўзиматов механизациядан тўғри ва унумли фойдаланиш ва шу йўл билан етиштириладиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари таннархини камайтириш тўғрисида лекция ва суҳбат ўтказмоқдалар.

Й. ТОШЕВ.

ТАРАДДУД

Чиноз районидаги Киров номли колхоз пахтакорлари бу йил 1575 гектар ерга чигит экадилар. Улар ўтган йилги камчиликлардан тегишли хулоса чиқариб олиб, кўкламги экиш кампаниясига тайёргарлик ишларини эрта бошлаб юбордилар.

Мўл ҳосил етиштиришнинг асосий омилларидан бири бўлган маҳаллий ўғит жамғаришга катта эътибор берилмоқда. Бу ишга 5 та автомашина, 20 та арава ажратилган. Э. Анорбоев, З. Мўминов, Б. Алиқулов, М. Турсунов ва О. Мусаевлар далага гўнг чиқаришда бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Бу азаматларнинг ҳалол меҳнатлари туфайли 9600 тонна маҳаллий ўғит жамғарилди.

Кўкламги экиш кампаниясини орзиқиб кутаётган моҳир механизаторлар 23 та универсал, 12 та «ДТ-24», 29 та сеялка ва 140 комплект боронани сифатли ремонтдан чиқариб қўйдилар.

Колхоз аъзолари бу йил КПСС XXII съезди шарафига ўзаро социалистик мусобақани қизитиб, ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» етиштиришга ҳаракат қилмоқдалар.

А. АБДУРАҲМОНОВ.

САБЗАВОТЧИЛИК СОВХОЗЛАРИ НЕГА ҚОЛОҚЛИКДАН ЧИҚМАЁТИР?

ЮЗАКИ РАҲБАРЛИК ОҚИБАТИ

Картошка, сабзавот ва полиз маҳсулотлари ҳар бир хонадон дастурхонининг нози-неъмати. Областимиз аҳолисининг ана шу қимматли маҳсулотларга бўлган эҳтиёжини тўла қондирибгина қолмай, бундай маҳсулотларни мамлакатимиздаги бошқа саноат марказларининг меҳнаткашларига ҳам етказиб беришимиз керак. Бироқ картошка, сабзавот етиштириш ҳозирги талаблар даражасидан анча орқада қолмоқда. КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми бу масалага жиддий эътибор бериш зарурлигини уқтирди. Картошка, сабзавот етиштиришни тез суръатлар билан ривожлантириб, ҳосилини кескин кўпайтиришни муҳим вазифа қилиб қўйди.

Марказий Комитетнинг Пленуми қарорида ва ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Пленумдаги нутқида картошка, сабзавотларнинг барча турларини кўплаб етиштиришда йўл қўйилаётган камчиликлар рўй-рост очиб ташланди. Бундай нуқсонлар Калинин районидаги «Тошкент», «Назарбек», «Бўзсув» совхозларида ҳам кўпдан буён давом этаётир, ҳосил йилдан-йилга камайиб кетмоқда, мавжуд имкониятлардан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Шу сабабли ҳар уччала совхоз ўтган қишлоқ хўжалик йилини ҳаддан ташқари қониқарсиз якунлади. Социалистик мажбурият у ёқда турсин, план топшириқлари ҳам бажарилмади. Давлатга бир неча минг тонна маҳсулот кам топширилди. Фақат «Тошкент» совхозининг ўзи давлатдан 7200 тонна сабзавот, картошка қарздор бўлиб қолди.

«Тошкент» совхозида бошқа совхозларга қараганда сабзавот етиштиришни кескин ривожлантириш учун ер-сув шароити яхши, куч, техника етарли. Совхоз раҳбарларининг уқувсизлиги натижасидагина ҳосилдорлик камайиб кетаяпти.

Экинларнинг тури бўйича экиш плани бажарилмайди. Бу, ҳосилга салбий таъсир қилмоқда.

Бошқа экинлар каби картошка, сабзавотчиликда ҳосилдорликни оширишнинг асосий шартларидан бири — тўла гектар учун курашишдан, ҳар бир уяда тўла кўчат бўлишига эришишдан иборатдир. Лекин совхоз раҳбарлари сон учун курашиб, сифат учун аҳамият бермайдилар. Уруғлар экилади-ю, уни ердан текис ундириб олиш билан қизиқилмайди. Бунинг устига, уруғлар сараланмайди. Ўтган йили «картошка уруғи етишмайди» деган баҳона билан совуқда зарарланган картошка экилди. Натижада унинг қарийб 30 проценти униб чиқмади. Рақам кетидан қувиш ёмон оқибатларга сабаб бўлди. Совхоз бош агрономи ўртоқ Э. Йўлдошев ва бўлимлардаги агрономларнинг беparволиги натижасида 1959 йилдагига қараганда ҳосил ҳар гектарига 4,9 тоннадан камайиб кетди.

Совхоз раҳбарларининг фикрича, ҳарорат даражаси баландлиги ҳосилнинг камайишига сабаб бўлган эмиш. Қўшни колхозларда бундай аҳвол юз бердими? Йўқ, албатта. «Коммунизм», генерал С. Раҳимов номли колхозларда картошка ердан текис ундириб олинди, механизация билан парвариш қилиниб, гектаридан 10 тоннадан ортиқ ҳосил олинди. Демак, ҳарорат иссиқ бўлди, деган гап ўринсиз бир баҳона, холос.

Совхозда ёлланиб ишлаб деҳқончилик қилувчилар кўп. Улар етиштирилган ҳосилни «арра» қилишади. Ҳосилнинг сархилини ўзаро тақсимлашиб, совхозга сифатсиз маҳсулотлар беришади. Совхоз раҳбарларини бундан хабарсиз деб бўладими? Улар бундан хабардорлар. Очиғи, ўзлари бунга кенг йўл очиб берганлар, ака-ука Қосимов, Турдалиев каби қатор кишилар ана шундай «эркатойлар»дан ҳисобланади.

Ўртоқ А. Каримов бошлиқ бўлган 4-бўлимни олиб қарайлик. Бўлим йиллик планини атиги 50 процент бажарди. Бу бўлимда ҳам етиштирилган ҳосилнинг сархилини ҳалиги ёлланма деҳқонлар тақсимлаб олишган. Кўп меҳнат сарфланиб, гектарига 3 тоннадан картошка уруғи эккан А. Юсупов, Қ. Дўсмуҳамедов ўртоқлар бошлиқ бригадалар гектаридан 2—2,7 тоннадан ҳосил топшириб, оқибатини сўралганда елкаларини қисдилар.

Резервлардан тўғри фойдалана билмаслик натижасида мўлжалланган ҳосил олинмагани сабабли маҳсулотларнинг таннархи қимматлашиб кетди. Бир килограмм картошка етиштиришга 74 тийин ўрнига 1 сўм 16 тийин сарфланди. Карам, помидор, полиз экинлари ва бошқа махсулотларнинг таннархи ҳам ошиб кетди. Ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилмаслик совхозга фойда эмас, катта зарар келтирди. Гўшт, сут етиштириш плани бажарилмади, баҳоси молия планида кўзда тутилганидан анча ортиқ тушди.

Прогрессив усул сабзавот, картошкадан юқори ҳосил олишда муҳим омил ҳисобланади. Афсуски, бу тадбир амалга оширилмаяпти. Фан ютуқлари, илғор сабзавотчиларнинг бой тажрибаси оммалаштирилмаяпти. Ўтган йили карам, помидор ва бошқа эртаги экинлар чиринди гўнглардан қилинган стаканларга экиб ўстирилмади. Ваҳоланки, қўшни колхозларда бу усулда етиштирилган сабзавотлар эрта пишиб, сурункасига мўл ҳосил олинмоқда. Совхозда асосий экинлар уруғи машиналар билан сепилмайди, экин механизмлар билан парвариш қилинмайди. Қўлда парвариш қилинади, оқибатда иш сифатсиз бўлиб, ортиқча меҳнат сарфланади.

Совхоз раҳбарлари ўтган йили «сабзавот экинларини механизация ёрдами билан тўрт марта парвариш қиламиз, сабзавотларнинг 50 проценти квадрат-уялаб экилиб, икки томонлама ишлов берилади» деб довруғ солдилар. Маккажўхори, лавлаги парвариши ҳамда беда ўриш, ташиш, ғарамлашни 98 процент механизациялаштириш ҳақида баландпарвоз ваъдалар берилди, афсуски, бу ваъдаларнинг ҳеч қайсиси ҳам амалга ошмади. Эндиликда ҳамма айб об-ҳавога тўнкалди. Дўппи тор келиб қолган эди, совхоз директори ўртоқ М. Неъматов бажарилмаган планни «бажарилди» деган ҳавойи рақамлар билан кўзбўямачилик қилди, давлатни алдади.

КОНСЕРВАТОРЧИЛИК КАЙФИЯТИ

«Назарбек» совхозининг тузилганига тўрт йил бўлди. Бу совхоз ишида ҳам жиддий нуқсонлар кўп. Совхоз раҳбарлари дала ишларини яхши йўлга қўйиш, сабзавотчиликни ривожлантириш, ҳосилни ошириш тадбирларини амалга оширмай, «у кам, бу етишмайди» деган важ билан чегараланаётирлар. Назарбек участкасидаги колхозларда совхоз тузилмасдан илгари картошка ва сабзавотдан ҳозиргига қараганда анча кўп ҳосил олинар эди. Мавжуд резервлар, имкониятлар қўлдан бой берилди. Совхозда ўтган йили 10 ўрнига гектаридан атиги 4,7 тоннадан картошка, 17 ўрнига 8 тоннадан ортиқроқ сабзавот олинибди. Ҳосил пастлигига сабаб нима, деб савол берсангиз, совхоз директори ўртоқ А. Турсунов: «Шароит оғир, куч етишмайди», — деб нолийди. Аслида совхознинг қолоқлигига, кам ҳосилли хўжаликка айланишига ишчи кучлари етишмаётгани эмас, балки меҳнатни тўғри ташкил қилмаслик, ерлардан унумли фойдаланмаслик, ниҳоят, кучли техника, турли қишлоқ хўжалик машиналаридан етарли фойдаланилмаётганлиги сабаб бўлмоқда.

Тўғри, совхознинг айрим участкаларида шароит оғир, сув етишмайди. 3-бўлимда қарийб 4—5 ойлаб сув бўлмайди. Ҳозир ҳам парник хўжалигидаги кўчатларга машинада узоқдан сув ташиб келиб сепилаяпти. Лекин сув масаласи, ҳамон муаммо. Район раҳбарлари эса бунга бепарво қараб келмоқдалар.

Хўш, совхозларда бригадалар ихтисослаштирилганми? Йўқ. Карталарни кенгайтириш ўрнига майдалаштириб юборилган. «Тошкент» совхозидаги сингари «Назарбек» совхозида ҳам бир гектар ерга 8—10 хил экин экилади. Ахир бригадалар ихтисослаштирилмаса, сабзавотчилик ишларини қандай қилиб механизациялаштириш мумкин?

— Назарбек участкасидаги колхозлар, — дейди посёлка Советининг раиси ўртоқ Ҳ. Юсупова, — илгари 7—8 тоннадан кам картошка ҳосили олган эмас. Мен «Большевик» колхозида раис бўлганимда ерлар омоч билан ҳайдалар, гектаридан 8—9 тоннадан картошка олинар эди. Техника етарли бўлган ҳозирги шароитда 2,5 тоннадан ҳосил олинишини тасаввур қилолмайман.

— Ишчи кучлари етишмайди, дейишади, ростми? —сўрадик посёлка Совети раисидан.

— Колхозчилар ҳеч қаёққа кўчиб кетганлари йўқ, улар қишлоқда яшашади. Энг катта камчилик шундаки, ҳар хўжаликдан бир киши ишлайди, меҳнатга қобилиятли бошқа кишилар жамоат ишига қатнашмайдилар, шахсий ишлари билан шуғулланадилар. Совхоз раҳбарлари бунга чора кўриш ўрнига келишувчилик қиладилар.

Шундан кўриниб турибдики, совхоз дирекцияси ишчиларни жой-жойига қўйиб, улардан тўғри фойдаланишга эътибор бермаяпти. Интизом ҳаддан ташқари бўшашиб кетган. Оммавий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилмаган. Социалистик мусобақа, ишчиларни рағбатлантириш билан ҳеч ким шуғулланмайди. Партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида айтилган танқидий мулоҳазалардан ҳалигача зарур хулоса чиқарилган эмас. Партия ташкилотининг секретари С. Эргашев, ишчилар комитетининг раиси Р. Рўзиев ўртоқлар кўпроқ «хўжалик ишлари билан банд» бўлиб, тарбиявий ишларни кучайтиришга бўш қараяптилар. Айрим ишчилар «Назарбек» совхози бўлмаса, «Тошкент» совхози, униси бўлмаса, «Бўзсув» совхози бор-ку, деб қўнимсизлик йўлига ўтиб олганлар.

Совхоздаги машиналарни кўрган киши қувонади. Лекин улардан яхши фойдаланилмаётганини сезиб ачинасан, киши. «Трактор бўлса-ю, қўл кучи бўлмаса, бу ҳам қийин экан, машинада экилгани билан парвариши қўлда қилинмаганидан кейин ҳосил олиб бўлмас экан» деган фикр бу ерда ҳукмрон. Буни айрим ходимлар эмас, ҳатто совхоз директори ўртоқ Турсуновнинг ўзи қайта-қайта такрорлайди. Бу консерватизмчиликнинг яққол кўриниши эмасми? С. Усмонов, У. Бозорбоев ўртоқлар бошлиқ бригадалардагина эмас, ихтисослаштирилган ўртоқ Ғ. Асилов бошлиқ бригадада етиштирилган картошка ҳосили ҳам гектарига 5 тоннаданга етмайди. Агроном ўртоқ Х. Қорахўжаев бошлиқ бўлимда гектаридан 3 тоннадан картошка ҳосили олинишини нормал ҳол деб бўладими? Наҳотки, шундай йирик сабзавотчилик хўжалигида планини бажарган битта ҳам илғор бригада бўлмаса! Картошка, сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштиришда республикамизда энг йирик ҳисобланган Калинин районида ҳосилдорликнинг кескин камайиб кетишига совхозлар, шубҳасиз, сабаб бўлаяпти. Жамоат чорвачилигида ҳам аҳвол ана шундай.

Хулоса қилиб айтганда, учала совхозда юз бераётган жиддий нуқсонларни бартараф қилиш, совхозларни қолоқликдан чиқариб, юқори ҳосилли, кўп тармоқли намунали хўжаликка айлантириш керак. Район ташкилотлари, шунингдек область ташкилотлари совхозлар иши билан жиддий шуғулланадиган пайт келди. Кўклам дала ишлари—эртаги сабзавот, картошка экишни оммавий кучайтириб юборадиган вақт яқинлашмоқда. Лекин етти йилликнинг учинчи йили баҳорига тайёргарлик кўнгилдагидек эмас. «Тошкент» совхозида 26 та, «Назарбек» совхозида бир қанча қишлоқ хўжалик машиналари ремонти ҳалигача тугалланмаган. «Бўзсув» совхозида аҳвол бундан ҳам ачинарли. 16 та ҳайдов трактори, 10 универсал, плуг, сеялка, культиваторлар ремонт қилинмасдан турибди.

КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорида таъкидланганидек, сабзавотчилик совхозларида деҳқончилик маданиятини юксалтириб, ер, сув ва ички резервлардан унумли фойдаланишга ҳар қачонгидан ҳам жиддий эътибор бериш керак. Сабзавотчилик совхозлари ихтисослаштирилган бўлсин. Шундагина, улар юқори ҳосил етиштирадиган, яхши ва арзон маҳсулот берадиган намунали хўжаликка айланиши мумкин.

Ш. КУЗАНБОЕВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Ишлаб чиқариш таълимига — кенг йўл!

„ҚАЛДИРҒОЧЛАР“ ҚАНОТ ҚОҚАБОШЛАДИ

Икки томони ойнаравонли цехда ҳаёт қайнаяпти. Токарлик ва фрезерлик станоклари гуриллаб айланаётир. Кетма-кет урилаётган болғаларнинг жарангли овози, деталларнинг ишқаланишидан ҳосил бўлган товушлар қулоқларни битиргудай..

Цех мастери В. Хромчинконинг қўли-қўлига тегмайди. У дам бир ишчининг олдига боради, ундан иккинчи ишчининг ёнига ўтади.

— Виктор Васильевич, — мурожаат қилди чап томондаги дастгоҳда ишлаётган ёшгина ишчи, — энди дуруст бўлибдими? — У қўлида ярқираб турган детални мастерга кўрсатди.

Мастер детални синчиклаб кузатар экан, лабларига табассум югурди.

— Баракалла, ўғлим, дуруст бўлибди...

Ҳурматли газетхон, балки сиз бирор завод ёки фабриканинг цехларидаги ҳаёт ҳақида гап борса керак, деб ўйларсиз. Йўқ, биз ҳозир корхоналарнинг азим цехларида эмас, балки Олмалиқ шаҳридаги ўқиш ишлаб чиқариш таълими билан боғлаб олиб бориладиган В. И. Ленин номли 2-ўнбир йиллик меҳнат политехника мактабининг таълим устахонасидамиз.

Мактаб директори М. Турсуналиев бизга мактаб ғамхўрларининг ҳиммати ҳақида гапириб берди.

— Ана шу сиз кўриб турган станокларнинг кўпи устахонага яқиндагина ўрнатилди, — дейди у, — бизга шаҳардаги капитал қурилиш бошқармаси оталик қилади. Оталигимиз ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш таълимига ниҳоятда қизиқиб қараяпти. Оталик ташкилоти кейинги йиллар ичида 190 минг сўмлик жиҳоз олиб берди.

Мактабнинг бошқа устахоналари иши билан ҳам танишдик. Бу ерда слесарлик, дурадгорлик устахоналаридан ташқари, автомашинани ўрганиш ва бошқа махсус лабораториялар ҳам бор. Уларда ўқувчилар ўқув программаси материаллари бўйича олган назарий билимларини тажрибада синаб кўрмоқдалар.

— Бизда олдинлари слесарлик ва дурадгорлик бўйича тўгараклар бор эди, — дейди директор, — лекин тўгараклар бизнинг бу соҳадаги катта ниятларимизни амалга ошириш учун бироз торлик қилиб қолди. Ўқитувчилар коллективи тўгараклар ўрнига ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадалари ташкил этиш зарурати ҳақида таклиф киритди. Бу янгилик жамоатчилик ташкилотларига ҳам маъқул бўлди. Ишлаб чиқариш бригадасига мактабнинг юқори синфларидан энг илғор ўқувчиларни қабул қилдик. Тез орада иш юришиб кетди. Чунки, устахоналаримизда бригаданинг меҳнати учун ҳамма шароитлар бор эди. Қаранг, ҳозир ўқувчилар бригадасидаги деярли ҳамма болалар ҳам мустақил ишлашяпти.

Шаҳардаги марказий ремонт-механика заводи ўқувчилар бригадасига 15 минг гайка, 150 табуретка, 6 синф доскаси, 100 та олти ўринли скамейка тайёрлаш ҳақида буюртма берди. Ҳозир ўқувчилар бригадаси ана шу буюртмаларни тайёрлаб бериш олдида турипти.

Мактаб педагогик коллективининг шаҳардаги марказий ремонт-техника заводи билан алоқаси кун сайин мустаҳкамланиб бораётир. Мактабнинг 9, 10-синф ўқувчиларининг ишлаб чиқариш таълими ана шу завод цехларида ўтказилаётир. 9-синфда ўқийдиган қизлар заводнинг электрообмотка цехида меҳнат қилаётирлар. Цех мастери инженер Р. Клавлина шогирдларининг шу соҳа бўйича пухта билим ва зарур меҳнат малакаси олишларига алоҳида эътибор бераётир. 10-синф ўқувчилари заводнинг механика цехида ишлаётирлар. Уларнинг ишлаб чиқариш таълимига цех мастери Қ. Раҳмонов раҳбарлик қиляпти.

— Ўқувчиларнинг кўплари, —дейди ўртоқ Раҳмонов, — мустақил ишлайдиган бўлиб қолди. Яқинда улар завод ихтисос комиссиясига имтиҳон топшириб, разрядлар оладилар.

Ўқувчиларнинг завод цехларида ишчи ўринларида меҳнат қилаётганликлари ва уларнинг завод ҳаётига кириб бораётганликларини кўриб, хурсанд бўласан киши. Булар — мактабнинг «қалдирғочлари». Бу «қалдирғочлар» қанот қоқабошлади. Уларнинг ортидан минглаб ўқувчилар турмуш билимини оладилар. Энди улар мамлакатимиз корхоналарига ишлаб чиқаришнинг маълум соҳаси бўйича тайёр билим ва малака билан борадилар. Шундай. Мактаб ҳақидаги Қонун ҳаётга сингиб бораяпти.

С. НУРМАТОВ.

Суратда: марказий ремонт-механика заводи механика цехининг мастери Қ. Раҳмонов мактабнинг 10-синф ўқувчилари орасида.

Тошкент шаҳар, Куйбишев районидаги 47-мактабда ўқув-тарбия ишлари бевосита ишлаб чиқариш билан боғлиқ ҳолда олиб борилмоқда. Суратда: 8-синф ўқувчиларидан (чапдан) Э. Миносьянц, Ҳ. Каримова ва Н. Никольскаялар кимё лабораториясида тажриба ўтказишмоқда.

И. Гильдин фотоси.

Тўгаракларнинг намунали иши

Чиноз районидаги 1 Май номли мактабда синфдан ташқари олиб бориладиган ишларга алоҳида эътибор берилипти.

Янги ўқув йили бошида Ленин номли колхоз ташаббуси билан мактаб биноси кенгайтирилиб, қўшимча синфхоналар қурилди. Бир сменага ўтилгач, тўгараклар иши ҳам юришиб кетди.

Ҳозир дурадгорлик, слесарлик, физика, кимё тўгараклари ишлаб турибди. Бичиш-тикиш тўгараги ишлари ҳам намунали йўлга қўйилгач. Унга 5—8-синфларнинг ўқувчи қизлари актив қатнашмоқда. Ёш чеварлар тиккан кашта ва сўзаналар район мактаблари ўқувчиларининг ишлари кўргазмасида юқори баҳоланди.

Т. ИМОМОВ.

Оталик ёрдами билан

Авваллари Янгийўл районидаги Сталин номли ўрта мактабда синфдан ташқари олиб бориладиган ишлар кўнгилдагидек эмасди. Мактаб биносининг торлиги ҳамда синф хоналарнинг етишмаслиги бу тадбирларни амалга оширишга тўла имконият бермасди.

Ленин номли колхоз бу мактабни ўз оталигига олгач, бу ерда ўқув-тарбия ишлари юришиб кетди. Хўжалик ёрдами билан мактаб биноси кенгайтирилди. Ўтган ўқув йилида қўшимча 4 та синфхона қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Колхоз коллективи ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш практикаси ўтказишига ҳам яқиндан ёрдам бераяпти. Ўқувчилар колхознинг паррандачилик фермаси ҳамда устахонасида бўлиб, хўжаликда олиб борилаётган ишлар билан танишиб турадилар.

Қ. АЗИМОВ.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҲУКУМАТИНИНГ ГФР ҲУКУМАТИГА ЭСДАЛИК ХАТИ

СССРнинг Германия Федератив Республикасидаги элчиси А. А. Смирнов 17 февралда федерал канцлер К. Аденауэр ҳузурида бўлди ва Совет ҳукуматининг эсдалик хатини унга топширди.

Эсдалик хатида айтиладики, Совет ҳукумати Германия Федератив Республикаси билан муносабатларни ҳар томонлама яхшилашга доим интилиб келди ва бу муносабатларнинг муваффақиятли суратда ривожланибгина қолмай, балки мустаҳкам дўстона ҳамкорликка ҳам айланишини истар эди, чунки совет-герман муносабатларининг аҳволи ҳамиша Европада тинчликнинг тақдири учун жуда катта аҳамиятга эга бўлиб келди.

Совет ҳукумати Германия билан сулҳ шартномаси тузиш тўғрисидаги масала ҳозирги пайтда Совет-Ғарбий Германия муносабатларидаги асосий нарса деб ҳисоблайди ва бу масалани дарҳол ҳал этишга жуда катта аҳамият беради. Сулҳ шартномасининг тузилмаганлиги Германиядаги аҳволгагина эмас, балки Европадаги бутун вазиятга ҳам жуда ёмон таъсир кўрсатмоқда.

СССР ҳукумати СССРнинг бу масаладаги позициясини таъкидлаб, соғлом фикр юритувчи ҳар бир давлат арбоби иккинчи жаҳон уруши натижасида белгиланган чегаралар қатъий чегаралар эканлигини тушунади, деб қайд қилади.

Совет ҳукумати шуни таъкидлайдики, сулҳ шартномаси тузиш тўғрисидаги масалани ҳал этишни Германияни бирлаштириш ва қуролсизланиш тўғрисида бир битимга келиш масаласига боғлиқ қилиб қўйишга сира ҳам йўл қўйиб бўлмайди. Шу билан бирга, эсдалик хатида айтиладики, Германия Федератив Республикасининг ҳукумати Германия Демократик Республикаси билан ҳар қандай ҳамкорлик ва яқинлашишга қаттиқ қаршилик кўрсатиб, унга нисбатан очиқдан-очиқ душманлик йўлини тутиб, Германиянинг бирлигини тиклаш имконини берадиган бирдан-бир тўғри йўлни тўсиб қўймоқда.

Сулҳ шартномаси ва қуролсизланиш масалалари, дейилади эсдалик хатида, тамомила мустақил масалалардир. Ана шу муҳим халқаро масалаларни бир тугун қилиб боғлаш йўлидаги уринишлар фақат бир нарсани, яъни сулҳ шартномаси тузиш масаласини ҳам, қуролсизланиш масаласини ҳам ҳал этишга қаршилик кўрсатишга интилишнигина ифода этиши мумкин.

Германия Федератив Республикаси ҳукуматининг ҳозирги сиёсати бу ҳукумат ўз мақсадларига куч ёрдами билан эришиш ниятидадир, бунинг учун Германия Федератив Республикасида кенг миқёсда ҳарбий тайёргарлик кўрилмоқда ва Германия Федератив Республикаси ҳукумати ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун курашаётган халқлар ҳаракатига хилоф суратда иш кўриб, атом қуроли билан қуролланиш учун зўр бериб уринмоқда, деган фикрни туғдирмай қололмайди.

Эсдалик хатида яна айтиладики, Германия Федератив Республикасининг сулҳ шартномасини тузишда иштирок қилиши немис халқининг умуммиллий вазифаларини ҳал этиш учун замин вужудга келтиришда муҳим роль ўйнаши билан бирга бу қадам федератив республикани Европадаги бир қанча давлатлар билан ўз муносабатларида дуч келган боши берк кўчадан ҳам олиб чиққан бўлур эди.

СССР ҳукумати совет таклифлари эркин шаҳар сифатида Ғарбий Берлин масаласининг ҳар иккала герман давлати билан сулҳ шартномаси тузиш асосида ҳал этилишини кўзда тутганлигини эслатиб ўтиб бу ҳол Германия Федератив Республикасининг Ғарбий Берлинда ўз манфаатларини ҳимоя қилмоғи учун катта имкониятлар очиб беради, деб таъкидлайди. Башарти, федерал ҳукумат Германия билан тузиладиган сулҳ шартномасига нисбатан салбий позицияда қола берар экан, бу ҳолда у ўз манфаатларини бевосита ҳимоя қилиш имкониятларидан ўзини маҳрум қилиб қўяди.

Совет ҳукумати ўз позицияси Германия билан сулҳ шартномаси тузилганига қадар Ғарбий Берлин тўғрисидаги масалани муваққат ҳал этиш имкониятини аввалдагидек ҳозирда ҳам тарк этмаслигини кўрсатди. Олдиндан шарт қилиб қўйилган муддат ўтганидан кейин ҳар иккала давлат билан сулҳ шартномаси тузиш иложи бўлмаган тақдирда, Совет Иттифоқи буни истаган бошқа давлатлар билан биргаликда Германия Демократик Республикаси билан тузиладиган сулх шартномасини имзолайди. Айни бир вақтда бу нарса Ғарбий Берлинда оккупация режимини ва бундан келиб чиқадиган ҳамма оқибатларни тугатишдан ҳам далолат беради.

Германия Демократик Республикаси билан сулҳ шартномаси тузилган тақдирда, бунга жавобан уруш очиш билан Совет Иттифоқига баъзан дўқ қилаётганликларини таъкидлаб, СССР ҳукумати шуни уқтириб ўтдики, Совет Иттифоқи ва унинг дўстлари ҳаққоний ишни қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқ учун зарур бўлган ҳамма нарсага эгадирлар.

Эсдалик хатида Совет ҳукумати ғарбдаги немисларга ўз талабларини мажбуран қабул қилдиришга интилмоқда, деган даъволар рад этилади. Йўқ, бунинг аксича, биз бутун немис халқига дўстлик қўлимизни узатмоқдамиз. Германия билан тузиладиган сулҳ шартномасининг совет лойиҳаси, дейилади эсдалик хатида, ультиматум эмас. Совет ҳукумати Германия Федератив Республикаси ҳукуматининг мавжуд аҳволни эътиборга оладиган ва сулҳ шартномаси тузилишига ёрдам берадиган ҳар қандай конструктив таклифларини муҳокама қилишга тайёр эканлигини билдиради. Совет Иттифоқи немис халқининг иштирокисиз ва унинг қонуний ҳуқуқларига хилоф суратда сулҳ музокаралари олиб боришни истамаётганлигини таъкидлаб. СССР ҳукумати Германия Федератив Республикаси ҳукумати билан ҳар қачон тегишли музокаралар бошлашга тайёр эканлигини ҳам билдиради.

Эсдалик хатида айтиладики, Совет Иттифоқи ва унга дўст бўлган давлатларнинг Германия масаласини тинч ҳал этиш ишини охиригача олиб боришга қилган қарори қатъий карордир. Бу проблеманинг Германия Федератив Республикасининг иштироки билан ҳал этилиши ёки ҳал этилмаслиги федерал ҳукуматнинг ўзигагина боғлиқдир.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БИЛАН АБАДИЙ БИРГАМИЗ

ПХЕНЬЯН, 3 март. (ТАСС). Халқ Кореяси меҳнаткашлари СССР билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасида иқтисодий ва маданий ҳамкорлик ҳақидаги битимнинг 12 йиллигини кенг нишонламоқдалар.

Пхеньянда, мамлакатнинг вилоят марказларида, саноат корхоналарида, қишлоқ хўжалик кооперативларида ва ўқув юртларида дўстлик кечалари ўтказилмоқда, фотовиставкалар ташкил қилинмоқда, совет бадиий ва ҳужжатли фильмлари кўрсатилмоқда. Саноат корхоналарининг меҳнаткашлари совет ишчилари билан дўстлик хатлари ёзишмоқдалар.

Бугун кечқурун Пхеньяндаги қурилиш блоклари заводида битимнинг 12 йиллигига бағишланган митинг бўлди. Митингда завод партия комитетининг раиси Ким Бон Хак сўзга чиқиб, Совет Иттифоқининг қардошларча беғараз ёрдами Корея Халқ Демократик Республикаси халқ хўжалигини тиклашга ва ривожлантиришга ёрдам берди, деди. Бизнинг заводимиз ҳам, деб таъкидлади у, Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилди. У совет халқига, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига коллектив номидан қизғин ташаккур изҳор қилди.

СОВЕТ КОМСОМОЛЛАРИНИНГ ХО ШИ МИНГА СОВҒАСИ

ХАНОЙ, 3 март. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг президенти Хо Ши Мин Куанг Бинь вилоятидаги илғор Дай Фонг кооперативига осма қишлоқ хўжалик қуроллари билан бирга трактор топширди. Бу тракторни Совет Иттифоқининг комсомоллари Вьетнам Демократик Республикасининг президентига совға қилган эдилар.

ЖАНУБИЙ КОРЕЙС СОЛДАТЛАРИ ДЕЗЕРТИРЛИК ҚИЛМОҚДАЛАР

ПХЕНЬЯН, 3 март. (ТАСС). Пхеньян радиоси Жанубий Кореядан берилган хабарларга асосланиб билдирадики, февраль ойининг ўзидагина Жанубий Корея армиясидан 2 мингдан ортиқ солдат дезертирлик қилган. Ҳақиқатда анча кўп солдат дезертирлик қилган, чунки ҳарбий полиция томонидан қамоққа олинган дезертирлар тўғрисидагина хабар қилинади.

Чомбе ва Мобутунинг қуролсизлантирилишига Уильямс қарши чиқмоқда

ПАРИЖ, 3 март. (ТАСС). АҚШ давлат секретарининг Африка ишлари бўйича ёрдамчиси Меннен Уильямс Леопольдвилда бўлган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, аслини айтганда, Мобуту ва Чомбе шайкаларининг қуролсизлантирилишига қарши фикр билдирди.

Франс Пресс агентлиги мухбирининг Леопольдвилдан хабар беришича, Уильямс «Конго миллий армияси» деб аталувчи армияни «бошқа ҳеч қандай иложи бўлмаган» тақдирдагина қуролсизлантириш мумкин, деб таъкидлаган.

Бельгияликларнинг Конгода туриши ҳақидаги саволга жавоб қайтариб, Уильямс улардан баъзиларининг бу ерда туриши сўзсиз зарур ва фойдалидир, деб айтган.

АҚШ САВДО МИНИСТРЛИГИНИНГ АХБОРОТИ

НЬЮ-ЙОРК, 3 март. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг Вашингтондан хабар беришича, АҚШ савдо министрлиги Совет Иттифоқига 45 прецизион шлифовка станогини экспорт қилиш учун илгари берилган лицензияларни бекор қилганлигини эълон қилган. Бу станокларни «Брайант компани» фирмаси Спрингфилддан (Массачусетс штати) Совет Иттифоқига экспорт қилиши лозим эди.

Агентликнинг кўрсатишича, прецизион станокларнинг Совет Иттифоқига жўнатилиши ўтган йил Эйзенхауэр ҳукумати томонидан биринчи марта тўхтатиб қўйилган эди. Ўша вақтда мудофаа министрлиги бу станоклардан «ҳарбий ишлаб чиқариш учун фойдаланилиши мумкин» деб айтган эди.

ИСРОИЛДА ҲУКУМАТ ТАНГЛИГИ

ТЕЛЬ-АВИВ, 3 март. (ТАСС). Бен-Гурионнинг янги ҳукумат тузиш мақсадидаги уринишлари муваффақиятсиз бўлиб чиққанидан кейин Исроил президенти Бен-Цви кеча Бен-Гурионнинг собиқ ҳукуматидаги коалицион партиялар (прогрессив партия, миллий-диний партия ва «Поалей агудат Исраэл») вакилларини чақириб, уларга илгариги составда коалицион ҳукумат тузиш ҳақидаги масалани яна қараб чиқишни таклиф этган.

Исроилда ҳукумат танглиги бир ойдан кўпроқ вақтдан бери давом этмоқда.

МАКТАБ ВА ЖАМОАТЧИЛИК

Ўзбекистон ССР Олий Совети «Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш ва Ўзбекистон ССРда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисида» Қонун қабул қилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Бироқ, шу давр ичида бу соҳада жуда катта ишлар амалга оширилди. Бундан бир-икки йил илгари областимизда ишлаб чиқариш билан боғланган биронта ҳам мактаб йўқ эди. Ҳозир эса бундай мактабларнинг сони 106 тага етди. 1960 — 1961 ўқув йилининг бошланиши олдидан деярли ҳамма ўрта мактаблар ва шунингдек жуда кўп етти йиллик мактаблар ўз ўқув устахоналарига эга бўлдилар.

1960 йил 1 сентябридан бошлаб 74 та мактабда саккиз йиллик умумий таълим системасига ўтилди. Мактабдаги тарбия ишларини янада яхшилашда узайтирилган кун группалари ҳамда куни узайтирилган мактаблар муҳим роль ўйнайди. Ҳозирги вақтда 359 та мактаб узайтирилган кунга ўтган бўлиб, уларда 9800 га яқин ўқувчи таълим олмоқда. Айниқса мактаб-интернатларнинг тармоғи кенгайтирилди. Областимиздаги 13 та мактаб-интернатда 3200 га яқин ўқувчи тарбияланмоқда. Ишчи-ёшлар мактаблари, мактабдан ташқари ва мактабгача тарбия муассасаларининг ишлари ҳам кейинги вақтларда анча яхшиланиб қолди.

Халқ маорифи ишларини янада яхшилаш билан боғлиқ бўлган барча масалаларни ҳал қилишда жамоатчилик, маҳаллий партия, совет, комсомол ва касаба союз ташкилотлари катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Барча мактаблар учун мустаҳкам моддий-техник шароитлар яратиб бериш область партия ташкилоти ва область ижроия комитетининг доим диққат-марказида турибди. Шунинг учун ҳам 935 мактабдан 761 таси бир йил ичида бир сменали машғулотларга кўчирилди. Ҳозир Бекобод, Янгийўл, Қуйи Чирчиқ районлари ва Янгиер шаҳридаги барча мактабларда машғулотлар бир сменада олиб борилмоқда.

Ўтган йили 204 та маъмурий-идора бинолари мактаблар ихтиёрига топширилди. Натижада мактаблар 2700 га яқин синф хонасига эга бўлди. Бундан ташқари, мактаблар ҳузурида 500 дан ортиқ синф хонаси қуриб битказилди. Колхоз ва совхозларнинг маблағлари ҳисобига 50 та янги мактаб биноси қурилди.

Сирдарё районида 80 та синф хонаси мактабларга ажратиб берилди. Ленин номли колхоз ўз правлениеси биносини, район ижроия комитети ўзининг янги, икки қаватли биносини мактаблар ихтиёрига ўтказди. Шевченко номли, Карл Маркс номли, Свердлов номли колхозлар ҳам ўқувчилар учун янги типовой мактаб биноларини қуриб бердилар.

Бўстонлиқ районидаги колхоз ва совхозлар, шунингдек айрим саноат корхоналари ҳам 31 та маъмурий-идора биносини мактаблар ихтиёрига топширдилар. Бунинг натижасида район мактаблари 107 та қўшимча синф хонасига эга бўлди. Бу соҳада ойна заводи, Фрунзе номли колхоз ҳамда 14-совхоз коллективлари алоҳида ғамхўрлик кўрсатдилар.

Бекобод шаҳридаги металлургия заводининг ишчилари 9-мактабга жуда катта ёрдам кўрсатдилар. Улар мактаб учун яхшигина жиҳозланган ўқув устахонасини қуриб бердилар. Икки қаватли уй-жой биноси мактаб ихтиёрига топширилди. Бундан ташқари, ўқувчиларнинг ишлаб чиқаришда актив иштирок этишларига яқиндан кўмаклашдилар. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Мактабларни бир сменали машғулотларга кўчириш мақсадида қилинган сарфларнинг умумий ҳажми 50 миллион сўмни ташкил этади. Бу, бюджетдан ташқари бўлган маблағлар ҳисобига амалга оширилди. Область партия комитети ва область ижроия комитети қолган 174 мактабни ҳам бир сменали машғулотларга кўчириш учун ҳамма чораларни кўрмоқда. Жумладан, колхозлар ва корхоналарнинг маблағлари ҳисобига ва уларнинг кучи билан қўшимча равишда 300 синф хонаси қуриш, маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобига мавжуд мактаблар ҳузурида яна 380 синф хонаси қуриш тадбирлари кўриб чиқилди.

Бироқ, янги Қонунда кўрсатилган вазифаларни амалга оширишда бир қанча ютуқлар қўлга киритилган бўлишига қарамай, ҳали бу соҳада жиддий камчиликлар ҳам мавжуддир. Бир қатор районларда умумий-мажбурий таълимни амалга оширишга етарли даражада эътибор берилмаётир. Бунинг натижасида 1960-61 ўқув йилида кўпгина ўқувчилар ва айниқса қизлар ўқишга тортилмай қолди. Масалан, Оржоникидзе районида (район халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ Ҳамдамова) умумий таълим планига кўра, 681 киши ўқишга жалб қилинмади. Пискент районида 617, Ўрта Чирчиқ районида 390 ва Янгиер шаҳрида 355 ўқувчи мактабдан четда қолди. Шу вақтга қадар Пискент районидаги кўпгина мактабларда ўзбек қизларини ўқишга тортиш ишлари ёмон аҳволда эканлигини кўрсатиб ўтиш керак. Масалан, Қорауйчи қишлоқ Советидаги 10-мактабда 20 қиз ўқишга келмай қўйган. Афсуски, бу нарса район партия комитети, райижроком, меҳнаткашлар депутати қишлоқ ва посёлка советларининг ҳамда халқ маорифи бўлимининг раҳбарларини сира ҳам ташвишлантирмаётир.

Ўқишни қайта қуришни амалга оширишда ўқувчиларнинг ишлаб чиқаришда қатнашишини уюштириш катта аҳамиятга эга. Лекин кўпгина жойларда бу муҳим масалага юзаки қараб келмоқдалар. Масалан, Пискент районидаги жуда кўп мактабларда ўқувчиларга ишлаб чиқариш таълими бериш яхши йўлга қўйилган эмас. Бундай мисолларни Бўка ва Оржоникидзе районларидаги мактабларда ҳам кўриш мумкин. Ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш таълими бу районлардаги кўпчилик мактабларда хўжакўрсинга уюштирилган. Мисол учун, Оржоникидзе район, «Қизил Ўзбекистон» колхозидаги 4 та мактабнинг биронтасида ҳам ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш таълими уюштирилган эмас. Бу мактабларнинг моддий базаси сира талабга жавоб бермайди. Ваҳоланки, бу колхоз жуда катта имкониятларга эга.

Областимиздаги кўпгина ишчи-ёшлар ва қишлоқ ёшлари мактабларининг ишларида ҳам ҳали жиддий камчиликлар мавжуд. Маҳаллий партия ва совет ташкилотлари уларга етарли равишда эътибор бермаётирлар. Бу мактабларда ўқувчиларни жалб қилиш плани йил сайин бажарилмай келаётир. Ўқувчиларнинг синфларда икки йил қолиб кетиши ҳоллари кўплаб учрайди. Пискент районида бу хилдаги мактаблар ҳануз очилмай келаётир. Янгийўл районида қишлоқ ёшлари мактабларига пландаги 620 ўқувчи ўрнига атиги 183 киши жалб қилинган, холос. Бошқа районларда эса аҳвол бундан ҳам беш баттар. Масалан, Янгиер шаҳрида қишлоқ ёшлари мактабларида ҳаммаси бўлиб 80 ўқувчи, Оржоникидзе районида 67, Қуйи Чирчиқ районида 91 киши ўқияпти.

Область халқ маорифи бўлими мактаб-интернатларга ўқувчиларни жалб қилиш бўйича планни ҳали бажарган эмас. Мактаб-интернатлар ҳали ҳам партия ва совет ташкилотлари томонидан қилинадиган ғамхўрлик ва диққат-эътиборга муҳтож бўлиб қолмоқда.

Халқ маорифи органларининг ходимлари олдида ўқув-тарбия ишларини янада такомиллаштириш, умумий мажбурий таълимни тўла амалга оширишга эришиш, ишлаб чиқариш таълимини тубдан яхшилаш, 8 йиллик мактабларни янада кўпайтириш ҳамда мактаб-интернатлардаги ўқув-тарбия ишларини тағин ҳам яхшилаш вазифалари турибди. Ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларидаги ўқув-тарбия ишлари сифатини янада яхшиламоқ зарур, улар учун ҳамма зарур шароитларни яратиб бериш керак. Мактабларни, шунингдек халқ маорифи бўлими муассасаларини малакали ўқитувчилар, раҳбар ходимлар билан таъминлаш чораларини бундан буён ҳам муттасил амалга ошириб бориш керак. Ўрта умумий таълим мактабларида ишлаб чиқариш таълими масалаларига бағишлаб ўтказилган республика кенгаш-семинарида ҳам ана шу талаблар илгари сурилди.

Бу вазифаларнинг ҳаммасини муваффақиятли равишда бажаришда мактабларнинг педагогик коллективлари, халқ маорифи бўлимлари, шунингдек партия, совет, комсомол, касаба союз ва жамоат ташкилотлари ҳамжиҳат бўлиб, биргаликда иш олиб боришлари мақсадга мувофиқдир.

М. ЗАГОРУЙКО,
область халқ маорифи бўлими мудирининг ўринбосари.

Ғарбий Ириан курашмоқда

ЖАКАРТА, 3 март. (ТАСС). Соасиу шаҳрига Ғарбий Ириандан кўп қочоқлар келиб турибди.

АНТАРА агентлиги мухбирининг Соасиудан хабар беришича, яқинда у ерга қочоқларнинг 70 кишидан иборат янги группаси келган. Қочоқларнинг айтишича, голланд мустамлакачилар, ўсиб бораётган миллий-озодлик курашини бўғиб ташлашга интилиб, маҳаллий аҳолига нисбатан террорни кучайтирмоқдалар. Голландлар бу ҳаракат қатнашчиси деб гумон қилган кишиларни кўплаб қамоққа олмоқдалар ва сургун қилмоқдалар.

РЕПОРТАЖ

Дадил қадамлар

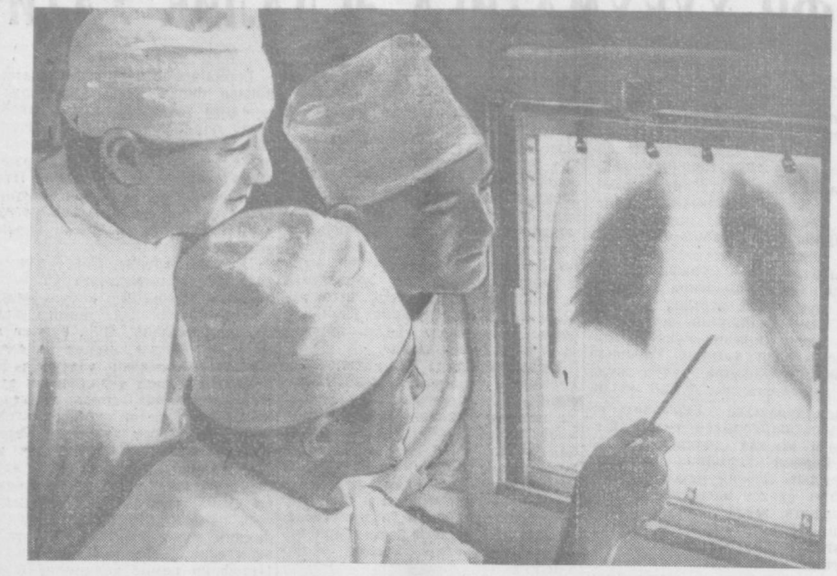

Юрак операциясини дадил бажарадиган ёш хирурглар (чапдан) Дарвин Ғуломов, Эркин Ислӧмбеков ва Латиф Нажмиддинов ўртоқлар ўпканинг рентген суратини анализ қилишмоқда.

Тошкент Давлат медицина институтини улкан шифобахш даргоҳ деб бечиз айтишмайди. Унинг ўнлаб клиника ва бўлимларида юзлаб беморлар шифо топаётир. У ердаги олимларнинг фикри медицинанинг ҳали аниқланмаган соҳаларини чуқурроқ ўрганиш билан банд. Клиникалардан қайси бирига кирманг, даволашда янги, ишончли методлар қўлланилаётганини кўриб қувонасиз.

Биз 3-хирургия клиникасидамиз.

— Даволашда биз—дейди, анестезиолог Расул Олимжонов, —интратрахеиаль наркоз методини кенг қўллана бошладик.

Ўртоқ Олимжонов буни Москвадаги врачлар малакасини ошириш Марказий институтида ўрганиб қайтган. Янги метод билан бу ерда ошқозон, ўпка, қизилўнгач касалликлари билан оғриган 50 га яқин бемор операция қилинган. Операция хонасида наркоз аппаратининг мукаммал ишланган сўнгги нусхасини кўрдик. Бу аппаратда операция қилинаётган кишига эфир, азот оксид (ухлатадиган дори), кислород юбориш мумкин.

— Дилбар Ҳолматова ўзбек қизлари орасидан чиққан биринчи наркотизаторимиз,—аппарат ёнида ўтирган ёш қиз билан бизни таништирди хирург. Дилбар Охунбобоев номли Тошкент медицина билим юртини ўтган йил тугатган. Ҳозир у ана шу масъулиятли постда. Дилбар аппаратга биркитилган «қопча»ни қисиш билан беморнинг сунъий нафас олишини таъминлаб туради.

1-терапия клиникасида ҳам даволаш практикасида яқиндан бошлаб қўлланилаётган қизиқ аппаратлар билан танишдик. Шулардан бири—Италиядан келтирилган «ГАЛИЛЕО» аппарати. Ундан врачлар ғоят мамнун.

— Жуда қулай ва фойдали асбоб,—дейди бўлим мудири Наима Ёқубова аппаратнинг ишлаш методи билан бизни таништирар экан. Унда беморни комплекс текшириш мумкин экан.

Бу иш шундай амалга оширилди: врач аппаратнинг симларини беморнинг оёқлари, билаклари ва кўкрагидан ўтказиб боғлади. Аппаратга ток уланиши билан ундаги қоғозга қинғир-қийшиқ чизиқлар ёзила бошлади. Бу чизиқлар эса беморнинг касалини аниқлаш ва уни даволашда врачга дастур бўлиб қолади. Аппаратнинг ишлаш вақтида бемор ҳеч қандай оғриқ ёки бирон таъсирни сезмайди.

Клиника врачлари республикадаги жуда кўп медицина муассасаларига ёрдам кўрсатиб келишаётир. Улар пойтахтдаги 6, 14-касалхоналарда операция қилиб туришади. Айни чоқда, Фарғона областини хам оталикка олишган. Мутахассисларнинг айримлари муҳим темаларда конференциялар ўтказиш, қишлоқ касалхоналарида лекциялар ўқиш учун у ерга кетишибди.

Клиниканинг профессори ўртоқ З. Умидова эса. гагановачилик ҳаракатига қўшилиб, Қибрайдаги шифохонага бориб, мураккаб операциялар қилмоқда.

1-терапия клиникаси шу клиника базасида янги ташкил қилинган кўкрак қафаси бўлими билан яқин алоқада ишлайди. Янги бўлимнинг шуҳрати тезда шаҳарма-шаҳар, қишлоқма-қишлоқ тарқалиб кетди. Бу бечиз эмас. Ўлимни доғда қолдираётган моҳир хирурглар меҳнати ҳар қанча довруқ бўлса арзийди.

Бўлим иш бошлаганига ярим йилдан сал ошди. Шу вақт ичида 7 та юрак пороги операцияси ва бошқа ўнлаб нозик операциялар қилинди. Бу операцияларнинг ҳаммаси муваффақиятли чиқди. Бўлим 25 койкалик бўлиб, бу ерда 3 хирург, бир анестезиолог ва бир врач-терапевт ишламоқда. Республикамиз медиклари жамоатчилиги ҳам. тузалмас дардига даво топган беморлар ҳам доцент Восит Воҳидов бошчилигидаги бўлим врачларининг таланти ва хирурглик маҳоратига қойил қолмоқда. Ўртоқ Воҳидов яқинда медицина фанини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун «Ҳурмат белгиси» ордени билан мукофотланди.

Бу ерда юрак хирургияси атоқли профессор Е. Н. Мешалкиннинг Тошкентга келиб кетганидан сўнг йўлга қўйилди. Иттифоқимиздаги машҳур хирург тошкентлик ҳамкасбларига юрак пороги операцияларини амалда қилиб кўрсатган эди.

— Бу ишга далил киришаверинглар,— деган эди профессор ёш хирургларимизга далда бериб.

Мана ҳозир Мешалкиннинг Тошкентдаги довюрак шогирдлари «Тез ёрдам» институтида, 6-касалхонада ва ТашМИ да юрак касалини операция йўли билан муваффақиятли даволамоқдалар.

— Бундай операцияларнинг ўзига хос хусусиятлари бор.—дейди кўкрак қафаси клиникасининг бўлим мудири ўртоқ Дарвин Ғуломов.— Бемор бир-икки ой давомида операцияга тайёрланади. Операция процесси эса хирурглардан ғоят нозик ҳаракат қилиш ва аниқ ишлашни, талаб қилади Кўкрак қафасида бутун нерв тўқималари шундай зич жойлашганки, у ерга қўл тегизиш неча замонлардан бери хирургларга «сеҳрли» бўлиб келган.

Бу «сеҳр»ларни ўрганишда Ёқуб Муҳамедов. Виктор Ломакин. Дарвин Ғуломов ўртоқларнинг Москвага бориб. СССР Фанлар академияси кўкрак қафаси хирургияси илмий-текшириш институтида олган сабоқлари ёрдам қилди. Ёш хирурглар ўтган йилнинг август-сентябрь ойларида Москвага бориб. йирик мутахассис. профессор Колесниковдан таълим олган эдилар.

Юрак операциясининг қандай амалга оширилиши билан қизиқдик.

— Бахтингизга операция хонаси бўш, ҳозир кириб айланишимиз мумкин,— деди кулиб суҳбатдошимиз ўртоқ Ғуломов.

Операция хонаси одатдагидек ёп-ёруғ, ёғ тушса ялагудек озода ва кенг. Хонада хирургларнинг энг ишончли «кўмакчиси» мураккаб аппаратлар турибди. Мана, векторкардескоп. У терапевтга операциянинг боришини кўрсатиб туради. Ёнидагиси оксидгемограф — қонни кислород билан таъминлашни кузатишга имкон беради.

Наркотизатор Дилбар Холматова.

— Буниси эса юрак дефибриляторн,— дейди ҳамроҳимиз ғилофда турган аппаратни кўрсатиб.— Ҳайрият. ҳали уни ишлатганимизча йўқ. (Дефибрилятор фавқулодда вазият юз берганда. юрак уришдан тўхтаб қолган вақтда ёрдам қилади). Кишини ухлатиб қўядиган, операция вақтида томирлар қонини тўхтатиб қўядиган ишончли аппаратлар ҳам ажойиб.

Хуллас, институтдаги ҳамма нарса шифобахш, ҳаммаси зарур. Биз фақат иккитагина клиника иши билан танишдик. Бу катта даволаш даргоҳидаги ҳамма клиникаларда совет медицина фани. техникаси соҳасида қўлга киритилаётган бебаҳо ютуқлар практикада муваффақиятли қўлланилаётир.

С. МУСАЕВ.

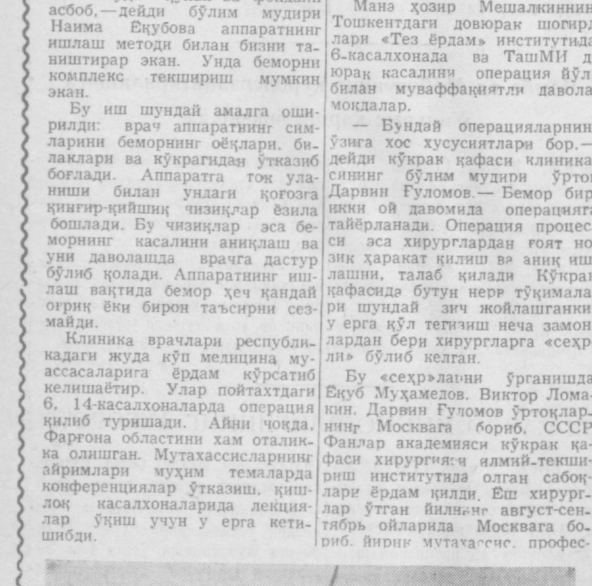

Врач Наима Ёқубова: — «Галилео» аппарати касалнинг диагностикасини аниқлашда врачларнинг энг ишончли ёрдамчиси, — дейди.

А. Абалян фотолари.

Ер ости денгизи устида қад кўтарган шаҳар

ЯНГИЕР. (ЎзТАГ мухбири О. Панова). Мирзачўлда сизот сувларидан ташкил топган жуда катта сунъий кўл бунёдга келтирилди. Қўриқ ерларни ўзлаштирувчилар бу сув омборини образли қилиб, ер ости денгизи деб атадилар. Сув сатҳи бу ерда шу қадар баландки, баъзан у, ер юзасига ҳам чиқиб туради. Мана шу жойда бундан уч йил муқаддам ботқоқзор бўлган ерда, эндиликда кўп қаватлик уйлар ва бошқа замонавий иншоотлар қад кўтарган Янгиер шаҳри барпо этилди. Шаҳарнинг сизот сувлардан хавфсизлигини таъминлашда дренаж тармоқларининг Ўзбекистонда биринчи марта жорий қилинган махсус схемаси ёрдам берди. Бу схемани «Средазгимпроводхлопок» институтининг олимлари ишлаб чиқдилар.

Ёпиқ усулда қурилган горизонтал дренажнинг биринчи навбат қисми қуриб битказилди. Шаҳар тагида беш метргача чуқурликда диаметри 300 миллиметр бўлган асбоцемент трубалар ётқизилди. Бу трубалар тагига шағал сепилган. Тадқиқотчиларнинг ҳисобларига қараганда, ҳар йили коллектор орқали ҳар гектардан беш минг кубометр сув ва биноларнинг пойдеворларини хароб қиладиган йигирма беш тонна шўр сув оқизилиб туради. Янгиер шаҳрининг умумий майдони ҳозирнинг ўзидаёқ уч ярим минг гектарни ташкил қилади. Ўзбекистон қўриқ ер ўзлаштирувчилари шаҳрининг кенгайишига қараб дренаж тармоқларининг узунлиги йигирма баравар кўпаяди.

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

ИЛҒОР КИНОМЕХАНИК

Калинин район маданият бўлимига қарашли 363-киноточка меҳнаткашларга доимо намунали маданий хизмат кўрсатиб келаётир. Шунинг учун ҳам киномеханик Раҳим Мирсалиевни ҳамма ҳурмат қилади. У ойлик ва йиллик планларни мунтазам ошириб бажариб келади. Илғор киномеханик ўртоқ Р. Мирсалиев район маданият бўлими томонидан бир неча марта пул мукофотлари билан тақдирланди.

А. Эшматов.

САВОЛ-ЖАВОБ КЕЧАСИ

Яқинда Тошкент молия-иқтисод институтининг бир группа олимлари Оққўрғон районидаги Ворошилов номли, Сталин номли колхоз аъзолари ҳузурида бўлиб, халқаро аҳвол юзасидан савол-жавоб кечаси ўтказдилар. Коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Москва Кенгаши, Конгодаги воқеалар ҳақидаги ва колхозчиларни қизиқтирган бошқа саволларга жавоб берилди. Савол-жавоб кечасида тарих фанлари кандидатлари Т. Жўраев, Т. Мирзабеков, Қ. Отамирзаев ва бошқа илмий ходимлар қатнашдилар.

М. Ойдинов.
Т. Қосимов.

ЧАТОҚЧИ

Тўйтепанинг қоқ марказида 2-тикув-галантерия фабрикаси бор. Ана шу фабрикада Турсуной Баратова деган бичувчи ҳам бор. Бу аёл ўзи бичаётган кийимликнинг ҳам энидан, ҳам бўйидан, қолаверса рўпара келган жойидан уриб қолишда бутун районга ном чиқарган. У бичган пальто костюмга, костюм эса нимчага ўхшаб қолгани ҳақида ўнлаб латифалар ҳам тўқилган.

Ўтган йилнинг сентябрь ойида район газетаси босмахонасининг мудири Маҳмуда Рихсиева: «Бор, нима бўлса бўлди, пешонамдан кўрдим» деди-да, пальто тиктирмоқчи бўлди. Баратова аёлнинг у ёғини ўлчади, бу ёғини ўлчади. Сўнгра қошларини кериб:

— Сизга 2,70 сантиметр драп кетар экан, — деди.

— 2 ярим метр кетарди-ку, — ҳайрон бўлди Рихсиева.

Заказчи у деди, бичиқчи бу деди, ишқилиб 2,70 сантиметр драп олишга қарор қилинди. Рихсиева эски пул ҳисобида 1201 сўм тўлаб, квитанция ҳам олди. Ана шундан сўнг фабрикада одат тусига кириб қолган «бугун келинг, эрта келинг» бошланиб, ниҳоят 93 кун деганда пальто тайёр бўлди.

— Вой жуда тор-ку бу, — бўғилиб деди заказчи.

— Бўлгани шу... — деди бичувчи.

Рихсиева эгилиб қараса, пальто тиззадан ҳам юқори, жуда калтаку — деди у яна ҳеч нарса тушунмай.

— Бўлгани шу...

Рихсиева пальтони олмади. Чунки уни кийиб кўчага чиқса, фақат кулги бўлиши мумкин эди. Пальто шу ернинг ўзида сотиладиган бўлди. Бир ойдан сўнг алла-кимга бошкўзини айлантириб, пулладилар ҳам. Лекин 6 ой бўлдики, Рихсиева ўз пулини қайтиб ололгани йўқ. Пулни бер деса, пальто тикиб берамиз дейишади, пальтони тикиб бер бўлмаса деса, пулингни берамиз дейишади.

Рихсиевани бу уста бузармонлар қай кўйга солишган бўлса, «Тошкент» наслчилик совхози ишчилари С. Горбачева, В. Прохоненколарни ҳам худди ана шундай кўйга солдилар. Бу ерга кийим заказ қилган яна ўнлаб меҳнаткашлар ҳам овораи-сарсон бўлиб юрибдилар. Фабрика директори Холмат Усмонов бўлса тикилаётган кийимларнинг тор ва калталигидан манфаатдор бўлса керак, аҳволни билса ҳам, «туя кўрдингми — йўқ» қабилида иш тутмоқда.

Т. ЙЎЛДОШЕВ.
Ўрта Чирчиқ райони.

ЧАЙҚОВЧИДАН ТОПИЛДИ

Улуғбек номли мактаб ўқитувчиси Абдураҳмон Сафаров «Енисей» телевизори сотиб олганида унинг оила аъзолари ниҳоят қувонишди.

— Раҳмат, дадажон,— деди ўғил-қизлари севинчини ичига сиғдиролмай.

— Яхшисидан танлабсиз, дадаси.

— Муборак бўлсин,— дейишди қўшнилар.

Ҳамма хурсанд. Аммо Абдураҳмон ака нимагадир уйчан кўринарди.

— Ҳа, дадаси?

— Ўзим.

У шу сўзни айтди-ю, хаёлга чўмди ва кўп ўтмай қўшиб қўйди.—Стабилизатор излаб кирмаган магазиним қолмади. Ҳатто, шаҳар марказига ҳам тушдим. Қаердан топишни ўйлаб турибман.

— Биласизми, дадаси, қайси куни чайқовчилар сотаётганини кўрган эдим.

— Тўғри айтасан, улардан топиш мумкин.

Шундай қилиб, Абдураҳмон ака орадан икки кун ўтгач, Янгийўл бозорига йўл олди.

— Нечта керак,— деди чайқовчи кўзларини пириллатиб.

— Битта.

— Бўлгани 450 сўм, янги пул билан 45 сўм, холос. Иккитасини 50 сўмдан сотдим. Шошяпман, керак бўлса олинг...

Янгийўлда бу каби фактларни жуда кўплаб учратасиз. Магазинлардан топилмаган нарсаларни чайқовчилар қўлида кўрасиз. Бу каби хунук ҳоллар қачонгача давом этар экан? Бу саволга Янгийўл район ва шаҳар савдо ташкилотларининг раҳбарлари ҳамда милиция бўлимининг ходимлари жавоб беришсин.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ.

Бизни тинч қўйинг

Азиз ҳамқишлоқлар, Қўйлиқ меҳнаткашлари! Сизларнинг бизнинг номимизга коллектив бўлиб ёзган хатларингизни олдик. Ана шундай хат ва шикоятлар сўнгги кунларда худди лайлак қордек ёғилиб турибди. Уларда жуда кўп масалалар ўртага қўйилган. Аслида бизни тинч қўйсаларинг бўларди. Иккинчи—учинчи даражали майда-чуйда масалалар билан бошимизни оғритмасликларинг керак эди. Бизга ўхшаш эътиборли раҳбарлар алла қандай ахлат яшиги ва сув қудуғи билан шуғуллансак, ўз-ўзидан обрўйимиз кетиб қолиши мумкин.

Хатларнинг бирида «Қўйлиқнинг қоқ ўртасидан кесиб ўтадиган «Баратхўжа» анҳори шу кеча-кундузда ахлат яшигига айланиб қолган, унда сув ўрнига ахлат ва чиқиндилар оқмоқда. Анҳорнинг икки юзасига жойлашган аҳоли ахлат яшиги бўлмагани учун мағзавадан тортиб сабзи пўчоққача ҳаммасини анҳорга ағдармоқда...» деб ёзибсизлар. Хўш, бунинг нимаси ёмон? Афтидан сизлар яшик ўз-ўзидан бўлади деб ўйлайсизлар шекилли. Кечирасизлар, бунинг учун бир дунё ташвиш тортишга тўғри келади. Йўқ, оғайнилар, бизни тинч қўйинглар, ортиқча ғалвага тоқатимиз йўқ. Азоб чекиш учун амаллор бўлган эмасмиз.

Бошқа бир хатда «... анҳор сувидан ичиб бўлмайди. Водопровод қувири ётқизиш учун икки мартаба жуда катта пул ажратилди-ю, уни аллакимлар сув қилиб юборди...» деб ёзибсизлар. Бунинг ҳеч бир ваҳима қиладиган жойи йўқ. Еса, ўзимизнинг ҳукуматнинг пулини ебдида! 5—10 йил ичида қувур ҳам ётқизилиб қолар.

Шунингдек, «Оржоникидзе кўчасидаги қудуқ 250 хонадонни сув билан таъминлай олмай қолди. Гоҳо 4—5 соатлаб навбат кутамиз» деб ёзиш ҳам одобдан эмас. 4—5 соатда навбат келмаса, 6—7 соатлаб кутиш керак ёки бўлмаса, ишга кетаётганда навбат олиб қўйсаларинг, қайтгунларингча етиб қолади.

Хуллас, ҳурматли қўйлиқликлар, бизни тинч қўйинглар, майда-чуйда масалалар билан бошимизни қотирманглар. Гапнинг пўст калласи шу!

А. ЗИЯЕВ,
«Қизил Ўзбекистон» қишлоқ Советининг раиси,
У. ЙЎЛДОШЕВ,
Оржоникидзе маҳалла комиссиясининг раиси».

Ушбу хатни оққа кўчириб чиқувчи:

С. КАРИМОВА,
Оржоникидзе райони.

Кинофильм ҳақида суҳбат

Янгийўл шаҳар маданият университети машғулотларига 400 киши қатнашади. Университетнинг навбатдаги машғулоти бадиий кинофильмнинг яратилиши темасига бағишланди. Машғулотга кинооператорлар, атоқли артистлар таклиф этилди. Тингловчилар «Ўзбекфильм» киностудиясининг маҳсулоти — «Мафтунингман» фильми ҳақида қизғин суҳбатлашдилар.

Хизмат кўрсатган санъат арбоби Йўлдош Аъзамов кинофильмнинг яратилиши, оператор Красноянский «Мафтунингман» фильмининг суратга олиниши ҳақида гапирдилар. Республика халқ артисти Марьям Ёқубова шу кинофильмда ўзи ижро этган роль устида қандай ишлаганлигини гапириб берди. Машғулотдан сўнг «Мафтунингман» фильми кўрсатилди.

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

Роза Люксембург

Бугун оташин революционер, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби Роза Люксембургнинг туғилганига 90 йил тўлади.

Роза Люксембург 1871 йил 5 мартда Польшада буржуа яҳудий оиласида дунёга келади. Варшавадаги гимназияни тамомлаганидан сўнг у революцион фаолият йўлига киради. Орадан кўп ўтмай, қамоқ хавфидан қутилиш учун Швейцарияга муҳожирликка кетишга мажбур бўлади. Ёш революционер Цюрихда университетни тамомлаганидан сўнг, 1897 йилда Германияга кўчиб келади. Бу даврда у ишчилар ҳаракатини буржуазия билан келишувчилик йўлига буриб юборишга ҳаракат қилувчиларга қарши шафқатсиз кураш олиб боради.

Роза Люксембург дунёқарашининг ташкил топишига 1905 йилги рус революцияси катта таъсир кўрсатди. У Германия социал-демократлари ва касаба союзларининг оппортунист либералларига қарши чиқиб. пролетариат курашининг янги формаси-оммавий стачкани қизғин қўллаб-қувватлайди. Рус революциясини шахсан кўриш ва унда иштирок этиш мақсадида Роза Люксембург яширин равишда Варшавага келади. Аммо бу ерда маъмурлар уни тезда қамоққа олишади.

Қамоқдан озод қилинганидан сўнг бир ойдан кейин революцион фаолиятини давом эттириш учун у Варшавадан жўнаб кетади. 1907 йилда революционер социалистларнинг Штутгартда бўлиб ўтган халқаро конгрессида В. И. Ленин билан учрашади.

1914—1918 йилги биринчи жаҳон уруши бошланган пайтда ишчилар жонкуяри Германияда эди. У бу ерда жаҳон урушига қарши курашувчилар қаторида бўлди. Ана шу фаолияти учун Роза Люксембург яна икки марта турмага қамалди.

Роза Люксембург ва Карл Либкнехтнинг революцион фаолиятлари немис буржуазиясининг ғазабини келтиради. Қўзғолон кўтарган Берлин ишчилари мағлубиятга учрагач, ўнг социал-демократлар ҳарбий тўдага суяниб, 1919 йил 15 январда Германия коммунистик партиясининг бу оташин раҳбарларини хоинларча ўлдиришни ташкил этадилар.

Амалий революцион фаолият билан бирга Роза Люксембург революция назария масалаларига ҳам кўп эътибор берган. Унинг бу соҳада хатолари ҳам бўлган. Аммо бу хатоларнинг кўпгина қисмини Улуғ Октябрь социалистик революцияси таъсири остида тузатади. Ленин Роза Люксембургнинг хатоларини танқид қилиш билан бирга, унинг биографияси бутун дунё коммунистларининг кўп авлодларини тарбиялашда намуна бўлади деб кўрсатган эди.

Телевизор экранида

5 МАРТДА

12.00. Бугун сайлов участкаларида.
12.20. СССР халқлари куйларидан концерт.
13.00 «Рус қишининг байрами» — киноочерк.
13.20. Тошкент давлат консерваторияси ҳузуридаги музика мактаби ўқувчилари концерти.
14.00. «Ака-ука Ершовлар» телеспектаклининг иккинчи қисми.
18.30. «Машенька ва айиқ» — болалар учун қўғирчоқ фильм.
19.00. Бадиий ҳаваскорлар концерти.
19.30. Сўнгги ахборот.
19.50. Ўзбекистон санъати ва адабиёти декадасининг Москвадаги концертининг давоми.
21.00. «Хореографик миниатюралар» — фильм-концерт.

6 МАРТДА

19.00. «Социализм ғалаба қилади». Халқ демократияси мамлакатлари фотовиставкаларининг материаллари асосида эшиттириш.
19.35. Сўнгги ахборот.
19.55. «Совет Қирғизистони» — киножурнал.
20.05. Иброҳим Раҳимнинг «Ихлос» романи асосида ўзбек тилида телеинсценировка.
20.35. Совет Армияси жангчилари учун «Фрунзечилар» деган ҳужжатли фильм.
21.35. «Бобо» — С. Антоновнинг шу номли ҳикояси асосида телепостановка.

Тошкентнинг томоша залларида

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/III да эрталаб **Этик кийган Мушук**, 6/III да **Травиата**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/III да **Ганг дарёсининг қизи**, 7/III да **Алишер Навоий**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/III да эрталаб **Раис уйланармиш**, кечқурун **Паранжи сирлари** («Холисхон») 6/III да **Ошиқ Ғариб**, 7/III да **Хоразм эртаси**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Озарбайжон давлат цирки гастроллари**. Бугун 3 марта томоша кўрсатилади.

КИНО

Тунги патруль — «ВАТАН».
Аннушка — «МИР».
Шимол камалаги — НАВОИЙ номли. «СПУТНИК» (тоқ соатларда).
«Кобра» операцияси — «ИСКРА».
Лўлилар чайласидаги дўстлар — «ЎЗБЕКИСТОН».
Марварид — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).
Жаҳонда шундан баҳслашадилар (кеч соат 5-20. 7-20 ва 9-20 минутда). Дўстлик майдони (кеч 6-20, 8-20 ва 10-20 минутда) — КИНОЛЕКТОРИЙ.
Бировнинг ташвиши — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
5 мартда
ЎЗБЕКИСТОН РАДИО ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕ БОШҚАРМАСИ ВА ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ СОЛИСТЛАРИ
иштирокида

концерт

Концертда: **Карим Мўминов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Берта Давидова, Кундуз Миркаримова**, солистлардан **Сора Шукурова, Жамила Қаландарова, Раҳима Ҳакимова, Вилоят Оқилова, Тоштемир Шарипов** ва ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА
5 мартда

катта концерт

СССР халқ артистлари. Сталин мукофоти лауреатлари **Ҳалима Носирова, Мукаррама Турғунбоева**, СССР халқ артисти **Саодат Қобилова**, Ўзбекистон ССР халқ артисти **Саттор Ярашев**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Асад Азимов, Бернара Қориева, Гулнора Маваева, Клара Юсупова** ва бошқалар қатнашади.

Концертда театрнинг симфоник оркестри «Баҳор» ансамбли, ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли иштирок этади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

ОЗАРБАЙЖОН ДАВЛАТ ЦИРКИ

Жаҳон экс-чемпиони, хизмат кўрсатган спорт мастери

ГРИГОРИЙ НОВАК

гастроллари

Томошалар давомида қизиқчи артист ака-ука **Ширманлар** қатнашади.

Бугун 3 марта томоша кўрсатилади: кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда.

1961 йил 15 март кундуз соат 3 да, Тошкент давлат медицина институти даволаш ва стоматология факультетларининг илмий совети мажлисида (акт зали)

А. С. Содиқов

медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Йўғон ичаги яллиғланган беморларни Тошкент маъдан суви билан даволаш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси. 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими —29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими —29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 09059. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б. 1546.